Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ✦ 20 январь 1971 йил, чоршанба, ◆ № 16 (14.786). ◆ Баҳоси 2 тийин.

МУСОБАҚАНИ ҚИЗИТАЙЛИК!

Дўстлигимиз абадий

*

Доғистон АССР 50 ёшда

*

Илғор коллектив ва хўжаликларнинг янги марралари

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ДОҒИСТОН ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИГА ДОҒИСТОН АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА ДОҒИСТОН АССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Доғистон ишчилари, колхозчилари, зиёлилари, барча меҳнаткашларини тарихий сана—Доғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси тузилганлигининг эллик йиллиги билан қизғин табриклайдилар.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси кўп миллатли Доғистон халқлари тақдирида тарихий бурилиш ясади, уларни ижтимоий ва миллий зулмдан озод қилди, давлат, хўжалик ва маданий қурилиш учун кенг имконият яратиб берди. Доғистон АССР меҳнаткашлари бутун совет халқи билан бирга Коммунистик партия раҳбарлигида кураш ва ғалабаларнинг шонли йўлини босиб ўтди. Доғистон меҳнаткашлари Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун актив курашдилар, гражданлар урушининг ва Улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларида мардлик, қаҳрамонлик кўрсатдилар ва эндиликда коммунистик қурилиш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ишчилар, деҳқонлар ва зиёлиларнинг ғайрати билан рус халқининг ва мамлакатимиздаги бошқа халқларнинг қардошларча ёрдами туфайли Доғистон ўтган 50 йил мобайнида чор Россиясининг қолоқ чеккасидан саноати юксак даражада ривожланган, қишлоқ хўжалиги йирик механикалашган ўлкага айланди. Машинасозлик, станоксозлик, приборсозлик, энергетика, газ ва нефть чиқариш сингари етакчи тармоқлар эндиликда Совет Доғистонининг кенг кўламда саноатлашганлигини кўрсатиб турибди. Республика колхозлари ва совхозлари ғалла, узум, мева, гўшт, сут, тухум ва жун етиштириш ҳамда давлатга сотишни йилдан-йилга кўпайтирмоқдалар.

Фан, маориф, маданият ва соғлиқни сақлашни ривожлантиришда ажойиб муваффақиятларга эришилди. Республикада жуда кўп мактаблар, олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот институтлари барпо этилган, СССР Фанлар академиясининг филиали ишлаб турибди. Адабиёт ва санъат муваффақиятли ривожланмоқда. Меҳнаткашларнинг маданий савияси ва моддий фаровонлиги тўхтовсиз ошиб бормоқда.

Доғистон АССРнинг эришган муваффақиятлари Совет давлат ва ижтимоий тузумининг, ленинча миллий сиёсатнинг, СССР халқлари мустаҳкам дўстлигининг тантанасини кўрсатувчи ёрқин мисолдир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Доғистон АССР ишчилари, колхозчилари, зиёлиларини юксак мукофот—Октябрь Революцияси ордени билан самимий муборакбод қиладилар ва республика меҳнаткашлари партия ташкилотининг раҳбарлигида экономика ва маданиятни янада юксалтириш учун, ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш учун бундан кейин ҳам қатъият билан курашаверади, КПСС XXIV съездини янги-янги муваффақиятлар билан кутиб олади, деб қатъий ишонч билдирадилар.

Яшасин Доғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси!

Яшасин мамлакатимиз халқлари дўстлиги ва бахт-саодатининг мустаҳкам қўрғони—Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг ташкилотчиси ва илҳомчиси Совет Иттифоқи ленинчи Коммунистик партияси!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** | **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

1971 йил 19 январь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ДОҒИСТОН АВТОНОМ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИНИ ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик қурилишда эришган муваффақиятлари учун ҳамда Доғистон АССР тузилган куннинг 50 йиллиги муносабати билан **Доғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Октябрь Революцияси** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 йил 19 январь.

СОВЕТ-МИСР МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАЛЛАНДИ

ҚОҲИРА, 18 январь. (ТАСС). Бугун Қубба саройида СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний билан Бирлашган Араб Республикаси президенти Анвар Садат ўртасидаги музокаралар тамом бўлди.

Музокаралар самимий ва дўстона вазиятда ўтди. Томонлар Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасида дўстона муносабатларни янада ривожлантириш масалалари юзасидан, шунингдек, ҳозирги замоннинг энг муҳим халқаро проблемалари хусусида ҳар тарафлама маслаҳатлашиб олдилар, Яқин Шарқдаги аҳволга доир масалаларга алоҳида эътибор берилди.

Томонлар Н. В. Подгорнийнинг Бирлашган Араб Республикасига қилган расмий визитининг натижаларидан ғоят мамнун эканликларини изҳор этдилар ва бу визит мамлакатларимиз халқларининг манфаатлари йўлида Совет—Миср ҳамкорлигини ҳар тарафлама янада ривожлантириш ишига янги ҳисса қўшади деб ҳисоблайдилар.

Н. В. Подгорнийнинг Бирлашган Араб Республикасига қилган визити якунлари тўғрисида Совет—Миср қўшма ахборотини эълон этишга қарор қилинди.

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАРАФИГА ЗИЁФАТ

ҚОҲИРА, 18 январь. (ТАСС). СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Қубба республика саройида Бирлашган Араб Республикаси президенти Анвар Садат шарафига зиёфат берди.

Миср ва Совет расмий кишилари ҳозир бўлган шу зиёфатда Н. В. Подгорний билан Анвар Садат нутқ сўзладилар.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

ҚИММАТЛИ ТАШАББУС

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

БУХОРО ВА ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЛАРИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Бухоро ва Қашқадарё областлари қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари юбилей йилида пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришда юксак кўрсаткичларга эришдилар. Шу областларнинг пахтакорлари эришилган муваффақиятларни мустаҳкамлашга ва 1971 йилда пахта етиштиришни янада кўпайтириш тадбирларини амалга оширишга қарор қилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети КПСС XXIV съезди шарафига пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирган Бухоро ва Қашқадарё областлари қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг қимматли ташаббусини ва социалистик мажбуриятларини маъқуллади.

Область ва район партия комитетларига, колхоз ва совхозларнинг бошланғич партия ташкилотларига, касаба союз ва комсомол органларига Бухоро ва Қашқадарё областлари меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятларини барча колхозлар ва совхозларда кенг муҳокама қилиш, партия XXIV съезди шарафига пахта етиштиришни янада кўпайтириш учун, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини юксалтириш учун социалистик мусобақани қизитиб юбориш топширилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги министрлигига ва республика «Ўзсельхозтехника» бирлашмасига пахта етиштиришни кўпайтириш юзасидан қабул қилинган юксак мажбуриятларни бажаришда Бухоро ва Қашқадарё областларининг пахтакорларига ҳар тарафлама ёрдам кўрсатиш вазифасини юклади.

Бухоро область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг 1971 йилги СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Орденли Бухоро областининг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг доимий ёрдами билан 1970 йил — Ленин юбилейи йилида пахта ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштириш ҳамда тайёрлашни кўпайтириш соҳасида катта муваффақиятларга эришдилар.

Тайёрлаш пунктларига 469 минг тонна «оқ олтин», яъни планда кўзда тутилганидан 106 минг тонна кўп пахта етказиб берилди.

Свердлов, Шофиркон, Ромитан, Ғиждувон, Навоий, Бухоро районлари ва областдаги бошқа районларнинг хўжаликлари мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришдилар.

Кўп колхоз ва совхозлар, бригадалар фан ва илғор практика ютуқларидан ишлаб чиқаришда фойдаланиб, суғориладиган ерлар, минерал ўғитлар ва бошқа моддий-техника ресурсларининг самарадорлигини анча оширишга муваффақ бўлдилар ва шу асосда пахта ҳосилдорлигини йил сайин оширмоқдалар ҳамда пахта етиштиришни кўпайтирмоқдалар.

Свердлов районининг пахтакорлари ўтган йили гектар бошига 34,1 центнер, Шофиркон районининг пахтакорлари 33,5 центнер, Ғиждувон районининг пахтакорлари 31,3 центнер, Ромитан районининг пахтакорлари 30 центнердан пахта олдилар.

49 колхоз ва совхоз ҳар гектар ердан 30—35 центнердан пахта етиштириб олди. Ромитан районидаги «Октябрь», «Москва» колхозлари, Свердлов районидаги Киров номли, Свердлов номли, «Ўзбекистон» колхозлари, Шофиркон районидаги К. Маркс номли, «Қизил байроқ», «Ўзбекистон», Қоракўл районидаги «Октябрь», Ғиждувон районидаги «Гулистон», Энгельс номли, «Коммунизм» колхозлари, «Октябрь 50 йиллиги» ва «Нарпай» совхозлари энг кўп ҳосил етиштиришга эришдилар.

Областда Свердлов районидаги Ҳамза номли колхозда Абдулла Кўкламов, Свердлов номли колхозда Назар Жўраев, «Ленинград» колхозида Турсун Муродов, Қизилтепа районидаги «Бухоро» колхозида Азим Файзиев, Ромитан районидаги «Ўзбекистон» колхозида Насриддин Пўлатов ва шулар каби кўпгина ажойиб пахта усталари ўсиб етишди. Булар энг кўп ҳосил етиштириб, ҳар гектар ердан 45—52 центнердан пахта олишга муваффақ бўлдилар.

Замонавий пахта териш техникаси шонли механизаторларимиз қўлида пахтакор учун мустаҳкам кўмакчи бўлиб, деҳқонларнинг ҳосилни йиғиштириб олиш каби энг оғир меҳнатини бажаряпти. Машинада пахта терувчи моҳир усталардан механик-ҳайдовчи Қаюм Муҳамедов ва Ҳаёт Султонов мавсумда 300 тоннадан пахта теришди. Муҳаммад Шодиев, Сокина Давлатова, Аҳмад Ҳамроев, Мунаввар Тоҳировалар машина билан пахта теришда катта муваффақиятларга эришдилар. Улар ўз машиналарининг бункерларидан 150-200 тоннадан «оқ олтин» тўкдилар.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа тармоқлари ҳам тобора ривожланди. Область чорвадорлари салмоқли ютуқларга эришдилар. Қоракўлчилар ҳар 100 совлиқдан 126 та қўзи олдилар. Сут, тухум, қоракўл тери, пилла тайёрлаш кўпайди. Қорамол ва қоракўл қўйлар туёғи ортди.

Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозидан сут соғувчи Мухтарама Ғаффорова, Бухоро районидаги «Маданият» колхозидан Муслима Мухсинова, «Коммунизм» совхозидан бош чўпон Оролбой Мамбетов, «Томди» совхозидан Қалабой Абдураҳмонов, «Шофиркон» совхозидан Мурод Шарипов, «Ўзбекистон 40 йиллиги» совхозидан Шариф Кўсикбоев ва бошқа кўпгина илғор чорвадорлар фидокорона меҳнат қилиб катта муваффақиятларга эришдилар ва областдаги бошқа чорвадорлар учун ўрнак бўлдилар.

Биз зўр мамнуният ва миннатдорчилик билан шуни айтамизки, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги қишлоқ хўжалигини юксалтиришда муваффақият қозонишимизнинг гарови бўлди.

Бухоро область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитетининг 1970 йил июль Пленумининг колхоз-совхоз ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш тўғрисидаги қарорларини амалга ошира бориб, ҳозирги кунда улуғ Ватанимизнинг барча халқлари билан биргаликда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXIV съезди шарафига зарбдор меҳнат вахтасида ишламоқдалар.

1971 йилда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштиришни янада кўпайтириш, мавжуд барча имкониятлар ва резервларни қидириб топиб, улардан кўпроқ фойдаланиш соҳасида бизнинг олдимизда тағин ҳам масъулиятли вазифалар турибди.

Ўтган беш йилликда камчилик ва нуқсонлар бўлганлигини яхши биламиз. Деҳқончилик маданиятини янада юксалтириш. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVII пленумининг пахта-беда алмашлаб экишни тўғри жорий қилиш ва ўзлаштириш, суғориладиган ерларнинг мелиорация ҳолатини доим яхшилаш, комплекс механизацияни жорий қилиш, минерал ўғитлар ва бошқа химикатларнинг самарадорлигини ошириш, колхоз-совхоз ишлаб чиқаришининг барча тармоқларини интенсивлаштириш ҳақидаги қарорларини қунт билан бажариш қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаштириш соҳасидаги катта резервимиздир.

Биз, Бухоро область қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун курашиб, мавжуд имконият ва резервларнинг ҳаммасини атрофлича чамалаб кўрдик ва 1971 йилда 500 минг тонна пахта, шу жумладан, 20 минг тонна ингичка толали пахта етиштириш, йиғиштириб олиш ва давлатга сотиш юзасидан социалистик мажбуриятлар қабул қиламиз. Бухоро районининг меҳнаткашлари 62,5 минг тонна, Вобкент районининг меҳнаткашлари 31 минг тонна пахта, шу жумладан, 1,5 минг тонна ингичка толали пахта, Ғиждувон районининг меҳнаткашлари 55 минг тонна пахта, шу жумладан, 13,5 минг тонна ингичка толали пахта, Когон районининг меҳнаткашлари 22,5 минг тонна, Қоракўл районининг меҳнаткашлари 65 минг тонна, Конимех районининг меҳнаткашлари 10 минг тонна, Қизилтепа районининг меҳнаткашлари 36 минг тонна, Навоий районининг меҳнаткашлари 55 минг тонна, Ромитан районининг меҳнаткашлари 70 минг тонна пахта, шу жумладан, 3 минг тонна ингичка толали пахта, Свердлов районининг меҳнаткашлари 50 минг тонна, Шофиркон районининг меҳнаткашлари 42 минг тонна пахта, шу жумладан, 2 минг тонна ингичка толали пахта етиштирадилар.

Биз ҳосилдорликни ошириб, областда гектар бошига 30 центнердан кам пахта оладиган бирон хўжалик бўлмаслигига эришиш йўли билан ана шу кўрсаткичларни қўлга киритамиз.

Пахта етиштиришда илғор технологияни сабот-матонат билан жорий қиламиз. 10 минг гектар майдонда ғўзани кенг қаторлаб экамиз. 100 минг гектар майдондаги ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. Пахтани машина билан териб олишни юксак даражага кўтариш ва ҳосилни ҳеч нобуд қилмай, барвақт йиғиштириб олиш учун 160 минг гектар майдондаги ғўзани дефолиация қиламиз, шу жумладан, 50 минг гектар майдондаги ғўзага такрор ишлов берамиз.

Пахта териш машиналари билан камида 150 минг тонна пахта териб оламиз. Тўкилган пахтани териб олиш ва кўрак йиғиштириб олиш ишларини кенг кўламда машиналар ёрдами билан бажарамиз.

Алмашлаб экиш деҳқончилик маданиятини, ҳайдаладиган ерлардан фойдаланиш самарадорлигини, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан муттасил юқори ҳосил олишни таъминлайдиган ҳал қилувчи шарт эканлигини эътиборга олиб, барча колхоз ва совхозларда алмашлаб экишни сабот билан жорий қиламиз.

Қишлоқ хўжалик экинларининг ҳаммасини алмашлаб экиш жорий қилинадиган ерларда ва планда белгиланган миқдорда жойлаштиришни таъминлаймиз. Бедазорларни 31 минг гектарга, шу жумладан, бу йил экиладиган беда майдонларини 13 минг гектарга етказамиз. 2 минг гектар ерни уруғлик беда учун ажратамиз, камида 360 тонна беда уруғи оламиз. 160 минг гектар майдонга жами 2 миллион тонна минерал ўғит ва гўнг соламиз.

Суғориладиган ерлардан фойдаланиш соҳасидаги ишларни яхши йўлга қўямиз, ирригация ва мелиорация қурилишини кучайтирамиз. Бу йил 2 минг гектар янги ерни ўзлаштирамиз, 10 минг гектар ерни кенг кўламда текислаймиз ва 12 минг гектар майдоннинг мелиорация ҳолатини яхшилаймиз.

15 минг гектар пахта майдонидаги суғориладиган участкаларни яхлитлаштириш мақсадида тут ва бошқа дарахт кўчатларини кўчириб ўтказамиз. Шундан кейин карталар текисланади ва ҳар бири камида 8-12 гектардан иборат тўғри бурчакли карталар қилинади.

Суғориш шохобчалари, коллекторларни тобора тўғрилаймиз, хўжаликаро каналларга ва хўжаликларнинг ўзидаги каналларга бетон ётқизамиз, коллектор-дренаж шохобчалари ва йўллар қурамиз.

Биз КПСС XXIV съезди шарафига социалистик мусобақани янада кенг авж олдирамиз, пахта ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олинишини таъминлайдиган барча ишларни муддатидан илгари бажарамиз, дала меҳнаткашларининг ўз меҳнати юксак натижаларидан манфаатдорлигини ошириш мақсадида моддий ва маънавий стимулларни кенг қўллаймиз. Съезд очиладиган кунгача қишлоқ хўжалик техникасини кўкламги дала ишларига тахт қилиб қўямиз, коллектор-дренаж шохобчаларини тозалаб, шўрхок ерларга яхоб суви бериб бўламиз.

Съезд очиладиган кунгача давлатга гўшт, сут ва тухум сотиш квартал планининг муддатидан илгари бажарилишини таъминлаймиз.

Биз республикадаги барча колхоз ва совхозларнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини жонажон партиямизнинг XXIV съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган мусобақада қатнашишга, 1970 йил — юбилей йили муваффақиятларини мустаҳкамлашга ва янги беш йилликнинг биринчи йилини янада юксак марраларга эришиш билан нишонлашга даъват этамиз.

БУ МАЖБУРИЯТЛАР БУХОРО ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ ОБЛАСТЬ КЕНГАШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

Қашқадарё область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг социалистик мажбуриятлари газетанинг навбатдаги сонида босилади.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

НЕФТЬ САНОАТИ ВА ГЕОЛОГИЯ-РАЗВЕДКА ТАШКИЛОТЛАРИДАГИ ИЛҒОР ПАРМАЛАШ БРИГАДАЛАРИНИНГ ИШ ТАЖРИБАСИНИ КЕНГ ЁЙИШ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети нефть саноати ва геология-разведка ташкилотларидаги илғор пармалаш бригадаларининг иш тажрибасини кенг ёйиш тўғрисидаги масалани қараб чиқди. Қабул қилинган қарорда таъкидлаб ўтилганидек, нефть саноати ва геология-разведка ташкилотларидаги пармалаш бригадаларининг кўп коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини нишонлаш ва беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ажойиб меҳнат зафарларига эришдилар.

Тюмень областидаги Шакшин, Петров ва Ягофаров ўртоқлар бошлиқ илғор бригадалар оғир табиий-иқлим шароитида 1600—1800 метр чуқурликдаги қудуқларни пармалаш вақтида ҳар бир бригаданинг бир йил ичида пармалаб ўтилган масофасини 58—60 минг метргача етказдилар. Бу эса пармалаш соҳасидаги жуда катта муваффақият бўлиб, Ғарбий Сибирнинг нефть районларида эришилган меҳнат унумдорлиги даражасидан 1,5—2 баравар ортиқдир. Бу областда Агафонов, Левин, Сергеев ва Ливанов ўртоқлар бошлиқ бригадалар ҳам 230—250 метр чуқурликдаги қудуқларни пармалаш вақтида юксак кўрсаткичларга эришдилар. Бу бригадаларнинг ҳар бири йилига 45—50 минг метр пармалади. Тюмень областидаги илғор пармаловчилар пармалашдаги жадал режимларни моҳирлик билан қўлланиш, гидромонитор долотоларни жорий қилиш, пармалаш ускуналаридан самарали фойдаланиш туфайли, ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг юксак малакаси, пармалаш бригадалари составининг доимийлиги ва ишлаб чиқаришнинг бошқа ички резервларини сафарбар қилиш туфайли ана шу муваффақиятларга эришдилар.

Нефть чиқарилаётган энг йирик район бўлмиш Татаристон АССРда Нуритдинов, Ҳазиев, Шинкин, Галеев ва Ахметзянов ўртоқлар бошлиқ бригадалар юксак меҳнат унумдорлигига эришдилар. Бу район учун пармалаш ҳажми ўрта ҳисобда салкам 21 минг метр миқдорида белгилангани ҳолда ана шу бригадаларнинг ҳар бири йилига 25—35 минг метр пармаламоқда. Чечен-Ингушия АССРда Крамаров ва Казеннов ўртоқлар бошлиқ пармалаш бригадалари, Куйбишев областида Соседов ва Мочальников ўртоқлар, Ставрополь ўлкасида ўртоқ Музира, Полтава областида ўртоқ Коваленко бошлиқ пармалаш бригадалари яхши натижаларга эришдилар. Бу бригадалар мураккаб геология шароитида ишлаб, 3—5 минг метр чуқурликдаги қудуқларни пармаламоқдалар.

Пермь областида ўртоқ Шихов, Бошқирдистон АССРда Аҳметгареев ва Новиков ўртоқлар, Гурьев областида Федишчев ва Суханов ўртоқлар, Доғистон АССРда Азизов ва Магомедов ўртоқлар бошчилигидаги пармалаш бригадалари ва бошқа кўп бригадалар ҳам анча катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Энг яхши пармалаш бригадаларининг техника-иқтисодий кўрсаткичлари тармоқ бўйича ўртача кўрсаткичлардан анча ортиқдир. Уларнинг ҳаммаси қудуқ пармалашнинг планда кўрсатилган суръатларидан анча ўзиб кетмоқдалар, пул ва моддий ресурсларни иқтисод қилмоқдалар.

Қарорда таъкидлаб ўтиладики, КПСС XXIV съездини чақириш тўғрисидаги қарор пармалаш бригадалари коллективлари орасида меҳнат ғайратини янада кучайтириб юборди. Бу бригадаларнинг кўплари партия съездини муносиб кутиб олиш юзасидан оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар.

КПСС Марказий Комитети шуни қайд қилдики, илғор коллективлар тажрибасини кенг ёйиш нефть саноатининг пармалаш корхоналарида ва геология ташкилотларида ишлаб чиқаришнинг кўпгина ички резервларини ишга солиш имконини беради, меҳнат унумдорлигини оширишни ва пармалаш ишларининг қимматини камайтиришни таъминлайди. Бу эса, янги беш йилликда нефть ва газ қазиб чиқариш топшириқларини муваффақиятли бажариш учун муҳим асос бўлади.

КПСС Марказий Комитети нефть ва газ қудуқларини қазиш вақтида юксак кўрсаткичларга эришган илғор пармалаш бригадаларининг ижобий иш тажрибасини маъқуллади ва СССР Нефть саноати министрлигига, Геология министрлигига, нефть ва химия саноати ишчилари касаба союзи марказий комитетига ҳамда геология-разведка ишлари ишчилари касаба союзи марказий комитетига ана шу бригадаларнинг муваффақиятларини мамлакатдаги барча пармалаш корхоналарида кенг жорий қилиш юзасидан конкрет тадбирларни ишлаб чиқиб, амалга оширишни, нефть-газ чиқариладиган барча районларда ва умуман тармоқлар бўйича пармалаш ишлари қимматини камайтириш ва қазиш суръатларини жадаллаштиришга эришишни топширди.

Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, нефть ва газ қазиб чиқариладиган районларнинг ўлка, область, шаҳар ва район партия комитетларига, нефть саноати корхоналари ва геология-разведка ташкилотлари партия ташкилотларига илғор бригадаларнинг ташаббусини ўз вақтида қўллаб-қувватлаш, ҳамма жойда уларнинг тажрибасини оммалаштириш соҳасидаги ишларни уюштириш, пармалаш ишларини техникавий жиҳатдан тараққий эттириш ва бу ишларнинг самарадорлигини оширишга ҳар томонлама ёрдам бериш, КПСС XXIV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан пармалаш бригадалари коллективлари ўртасида кенг авж олган социалистик мусобақага етакчилик қилиш таклиф этилди.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯЛАРИ

КАМОЛОТ ЙИЛЛАРИ

БУХОРО

Бухоро область партия ташкилотларининг ажойиб анъаналари бор: бир марра кўзландими, иқбол режаси тузилдими, барча шаҳар ва район партия ташкилотлари уни мукаммал амалга оширмоқ учун ҳамжиҳат бўлиб, ғайрат билан иш тутадилар. Партия, хўжалик, қурилиш масалаларини бамаслаҳат ҳал қиладилар. Энг муҳими, ҳар бир КПСС аъзоси қайси лавозимда бўлишидан қатъий назар, топширилган иш учун масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда олға интилади.

Бухоро область партия конференциясида кўпроқ коммунистларнинг шу фазилатлари, жанговарлик, ишчанлик қобилияти ҳақида гапирилди. Партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари белгилаб берган жуда катта режаларни амалга ошира бориб, халқ хўжалигини ривожлантириш, меҳнаткашлар фаровонлигини ошириш йўлида эришилган ютуқлар чуқур таҳлил қилинди. Конференцияда ҳисобот доклади қилган Бухоро область партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Қ. Муртазоев область саноати, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, қишлоқ хўжалиги ҳамда бошқа соҳаларда саккизинчи беш йилликда эришилган марралар ҳақида сўзлади. Шу билан бирга, докладчи делегатлар эътиборини ҳали ҳал этилмаган муҳим масалаларга, навбатдаги вазифаларга қаратди.

Область партия ташкилоти коммунистлари моддий ишлаб чиқаришнинг ҳамма жабҳаларида янги-янги резервларни қидириб топишга, фан ва илғор тажриба ютуқларидан кўпроқ фойдаланишга даъват этмоқда. Эришилган муваффақиятларни ҳар тарафлама мустаҳкамлаш ва кўпайтиришда шахсий намуна кўрсатишга ундаяпти. Ҳозирги вақтда Бухорода ишлаб чиқариш кучлари ғуркираб ривож топмоқда. Бу партия кадрларининг ўз бурчларини сидқидилдан бажараётганликларидан далолат беради.

Қишлоқ хўжалиги — деб таъкидлади докладчи, — айниқса пахтачилик область экономикасида етакчи соҳа бўлиб қолди. Кейинги беш йилликда бухоролик деҳқонлар мамлакат дурдонаси хазинасига аввалги беш йилликдагига нисбатан 569,3 минг тонна кўп пахта тўкдилар. Жуда кўп колхоз ва совхозлар экономикаси мустаҳкамланди. Ўтган юбилей йилида қишлоқ коммунистларининг ғайрати ва ташаббуси туфайли пахтачиликда юксак марралар эгалланди. Область республикада биринчи бўлиб планни бажарди ва давлатга пландан ташқари 106 минг тонна «оқ олтин» ҳадя этди. Ҳар гектар ердан 29,6 центнердан ҳосил кўтарилди.

Ўтган конференциядан буён қўлга киритилган муваффақиятларнинг характерли томони шундаки, ҳисобот даврида 20 центнердан кам ҳосил олган бирорта ҳам хўжалик қолмади. Эндиликда Бухорода 45-50 центнерчилик ҳаракати кун тартибига қўйиляпти ва шунга эришилмоқда. Свердлов районидаги Ҳамза номли колхоздан Абдулла Кўкламов, «Ленинград» колхозидан Турсун Муродов, Ромитан районидаги «Октябрь» колхозидан Азим Фузаилов, Қизилтепа районидаги «Бухоро» колхозидан Пирим Пўлатов ўртоқлар бошлиқ бригадалар юбилей йилида ҳар гектар ердан 45-50 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтаришга муваффақ бўлдилар.

Коммунистик партия, Совет ҳукумати деҳқонларимиз ҳақида доимо ғамхўрлик қилиб келмоқда. Дала меҳнаткашларига жуда кўп техника, терим агрегатлари, минерал ўғитлар етказиб бераётир. Ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш борасида салмоқли ишлар амалга оширилмоқда. КПСС XXIII съезди номли Аму — Бухоро машина канали, «Октябрь 50 йиллиги» номли Шофиркон гидроузели, Тошработ канали ва бошқа йирик сув иншоотларининг қуриб ишга туширилгани қадимий воҳада деҳқончилик маданиятининг барқ уриб ўсишини таъминламоқда.

Лекин область партия ташкилоти ва хўжалик раҳбарлари алмашлаб экиш бўйича ҳали катта иш қилишлари керак. Баъзи хўжаликларда бу масалага нотўғри муносабатда бўлинганлиги натижасида кўрсаткичлар кўнгилдагидек бўлмади.

Областда колхозчилар, совхозларнинг ишчилари йил сайин кўпроқ даромад олмоқдалар. 1965 йилда бир колхозчининг йиллик иш ҳақи ўртача 663 сўм бўлса, 1970 йилда бу рақам 1090 сўмни ташкил этди. Меҳнаткашлар пул даромадларининг ошганлиги қишлоқларда турмуш маданиятининг юксалишига, ободончиликнинг равнақ топишига асос бўлмоқдаки, бу колхозчилар манфаатларига мос бўлиб тушмоқда.

Областда чорвачиликни ривожлантиришда ҳам жиддий нуқсонлар бор. Айрим районларда чорва моллари туёғини тиклаш ва кўпайтириш топшириқлари бажарилмай келяпти. Фермалардаги ишларни механизациялаштириш. «арча» усулидаги серунум агрегатлардан кенг фойдаланиш қониқарсиз аҳволда. «Узсельхозтехника» область бирлашмалари бу соҳада хўжаликларга етарли ёрдам кўрсатмаётир.

Докладчи ҳисобот даврида партиявий иш услубларини такомиллаштириш, партия ички демократиясини мустаҳкамлаш, омма билан алоқани янада яхшилаш, хотин-қизларни раҳбарлик лавозимларига янада дадиллик билан кўтаришда ижобий натижаларга эришилаётганини кўрсатиб ўтди. КПСС XXIII съезди қарорларини турмушга татбиқ этиш, идеология ишини янада юқори поғонага кўтариш, кадрларни юксак эътиқод руҳида тарбиялаш область партия ташкилоти диққат марказида бўлиб келди. Партия ташкилотларининг омма билан алоқаси мустаҳкамланди. Идеология ишларининг савияси анча ошди. коммунистларнинг марксча-ленинча ўқувини ташкил этишда муайян ютуқларга эришилди. Партия ташкилотларида КПСС Марказий Комитетининг «Ярославль шаҳар партия ташкилотларида партия йиғилишини ўтказиш практикаси тўғрисидаги» қарори асосида партия йиғилишларини ҳақиқий тарбия мактабига айлантириш соҳасида анчагина ишлар қилинди, ўз-ўзини танқид тағин ҳам кучайтирилди.

Ҳисобот даврида партия сафлари энг яхши, ишбилармон, серғайрат кишилар ҳисобига кенгайди. Ҳозирги вақтда областда 1081 бошланғич, 1777 бошланғич цех партия ташкилотлари ҳамда 509 партия группалари атрофига уюшган 38.000 партия аъзоси ва аъзоликка кандидатлар мавжуд.

Ҳисобот даврида КПСС аъзоларининг сони 6334 кишига кўпайди. Янгидан 181 бошланғич, 327 цех партия ташкилотлари ва 208 жойда эса партия группалари тузилди. Барча бошланғич партия ташкилотларида партиявий,ташкилий ишлар савиясини яхшилаш, коммунистларнинг жанговарлик, ишчанлик қобилиятларини ошириш, топширилган иш учун масъулиятни кучайтиришга жиддий эътибор берилди. Саноат корхоналарида, қурилиш трести ва алоқа ташкилотларида, колхозлар ва совхозларда коммунистларнинг авангардлигини таъминлаш бош вазифа қилиб қўйилди. Кадрлар — партиямизнинг олтин фондидир. Партия ташкилотлари кадрларни танлаш, тарбиялаш, жой-жойига қўйишда муайян муваффақиятларга эришдилар.

Музокарада қатнашган кўпчилик делегатларнинг сўзлари мароқли, принципиал характерда бўлди. Бухоро шаҳар партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **У. Камолов** саноат, қурилиш ташкилотларида ҳалигача ишга солинмаётган резервлардан тўлароқ фойдаланиш, КПСС XXIV съездини ҳар тарафлама пухта тайёргарлик билан кутиб олиш тўғрисида гапирди. — Бухорода тикланаётган ип йигирув комбинати тўққизинчи беш йилликнинг зарбдор объекти бўлади, деди у. — Корхона қурилишини янада жадаллаштириш, бир қатор фабрикаларни реконструкция қилишда шаҳар коммунистлари ибрат кўрсатадилар.

Конференция делегати, СССР Олий Советининг депутати, донгдор сут соғувчи **М. Ғаффорова** Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхози сут-товар фермаси коммунистларининг чорвачиликни рентабелли соҳага айлантириш соҳасида қилаётган ишлари ҳақида гапирди. У жамоат чорвачилигини ривожлантиришда коммунистларнинг масъулиятини ошириш зарурлигини уқтирди.

Сўзга чиққан Қоракўл район ижроия комитетининг раиси **С. Жўраев** бундай деди: — Район коммунистлари ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш, деҳқончилик маданиятини кўтаришда катта ишларни амалга оширдилар. Натижада бултур давлатга пландан ташқари 10.000 тонна пахта етказиб берилди. Қишлоқ ва посёлка советларида меҳнаткашларга ғамхўрлик қилиш, уларнинг талаб ва эҳтиёжларига лозим даражада қулоқ солиш кучайтирилди. Депутатлар уй-жой, ободончилик, социал таъминот, коммунал хизмати кўрсатишда авангард бўлиб келишяпти.

Навоий районидаги Навоий номли колхознинг бригада бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати **Р. Ғойибова**, Бухоро педагогика институти партия ташкилотининг секретари **М. Қурбонов**, Конимех районидаги «Октябрь 40 йиллиги» совхозининг чўпони **П. Сулаймонов** ва бошқа ўртоқлар ишлаб чиқариш кучларини тағин ҳам ривожлантириш, қурилиш объектларида капитал маблағларни тўла ўзлаштириш чоралари тўғрисида гапирдилар.

Доклад юзасидан бўлган музокарада қатнашган турли касбдаги коммунистлар область экономикаси ва маданиятини юксалтириш, хўжаликка партия раҳбарлигини кучайтиришга қаратилган ўз мулоҳазаларини рўй-рост айтиб ўтдилар ва тўққизинчи беш йилликнинг юксак режаларини белгилаб олдилар. Конференцияда делегатлар Коммунистик партиянинг, КПССнинг ленинчи Марказий Комитети ва унинг Сиёсий бюроси ўтказиб келаётган ички ва ташқи сиёсатни якдиллик билан маъқуллаётганликларини изҳор этдилар.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партиявий-ташкилий ишлар бўлимининг мудири ўртоқ **Г. М. Орлов** иштирок этди ва нутқ сўзлади.

Конференция Бухоро область партия комитетининг янги составини сайлади, ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездига ва КПСС XXIV съездига делегатлар сайлади.

Янги сайланган область партия комитетининг биринчи ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Пленумда ўртоқ **Қ. М. Муртазоев** область партия комитетининг биринчи секретари, ўртоқ **В. Н. Петров** иккинчи секретари, **Х. Н. Мўминов**, **А. А. Абдураупов** ўртоқлар обком секретарлари қилиб сайландилар.

О. УСМОНОВ,
Т. НАЗИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

КОММУНИСТНИНГ МАСЪУЛИЯТИ

ФАРҒОНА

Бу ғалги партия конференцияси саккизинчи беш йиллик якунланиб, коммунистик қурилишнинг янги босқичидаги вазифалар белгиланаётган. КПСС XXIV съезди шарафига умумхалқ мусобақаси ғоят кучайган қутлуғ кунларга тўғри келди. Шу боисдан ҳам Фарғона меҳнаткашларининг энг илғор қисми, авангарди бўлган 46 мингдан зиёд коммунистлар номидан вакил бўлиб келган 5590 га яқин делегатнинг ҳар бири ўз коллективининг, бутун область меҳнат аҳлининг фикрини, режаларини бу катта анжуманга олиб келди. Конференция очилиши олдидан ана шу режалар, ўй-фикрлар ҳақида делегатлар билан суҳбатлашдик.

— Ўтган йиллар чиндан ҳам камолот йиллари бўлди, — дейди Ўзбекистон районидаги Ленин номли колхоз раиси Рисолат Эргашева конференция олдидан қилган суҳбатимизда.— Хўжалигимизнинг бугунги қиёфаси бундан 15-20 йил олдинги манзарасидан тубдан фарқ қилади. Ўзим кетмончилик қилиб юрган ўша йиллар ҳамон эсимда. Ишларнинг асосий қисми қўлда бажариларди. Ҳозир деҳқон меҳнати ҳам тўла механизациялашмоқда. Ҳали яқингинада гектаридан 20 центнер ҳосил кўтариб келган колхозимиз юбилей йилида 35 центнердан «оқ олтин» ундирди. Пахтадан салкам 1,6 миллион сўм фойда олдик. Чорвамиз рентабел тармоққа айланди. Бултур ундан 300 минг сўм даромад қилдик. Колхозчиларнинг ҳар бир меҳнат кунига қарийб 3,5 сўмдан ҳақ тўлашни мўлжаллаб турибмиз.

Мана бу аёл «Бешариқ» совхозининг донгдор бригадирларидан Паттинисо Анорова бўлади. Қўқон зонаси шароитида гектаридан 30 центнердан ҳосил кўтариш осон эмас.

Мандат комиссиясининг докладида айтилганича бор: ҳисобот даврида хотин-қизлардан анчагинаси ўз тақдирини Ленин партияси тақдири билан боғлаб, коммунистлар сафига кирди. Ўтган уч йил мобайнида партияга қабул қилинган 6600 дан зиёд ёш коммунистларнинг салкам 32 проценти хотин-қизларни, бу бундан олдинги уч йилда қабул қилинганлардан 11,5 процент кўпдир.

Ишчанлик қилинган ишларга янги вазифалар нуқтаи назаридан туриб баҳо беришга интилиш вазияти бутун конференция давомида ўзгармади. Ҳисобот доклади ҳам делегатларнинг кутганича бўлди: эришилган ютуқлар вазминлик билан баҳоланди, асосий диққат-эътибор ҳисобот даврида йўл қўйилган хато ва камчиликларни очиб ташлаш, шу асосда келгусидаги режаларни аниқ ва равшан белгилаб олишга қаратилди.

Докладчи — область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Ш. Шамсиддинов Фарғона партия ташкилоти КПСС XXIII съезди ва ленинчи партиямиз Марказий Комитетининг Пленумлари қарорларини изчил амалга ошира бориб, асосий диққат-эътиборни беш йиллик планни муддатидан илгари бажариш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш, техника тараққиётини тезлаштириш, илғор фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этишга қаратганлигини таъкидлади.

Ҳисобот даври улуғ Ленин юбилейига умумхалқ меҳнат кўтаринкилиги билан ўтди. Коммунистлар юбилей шарафига авж олдирилган социалистик мусобақага бош-қош бўлдилар. Область меҳнаткашлари саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми ва энг муҳим техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича беш йиллик планни муддатидан илгари, ўтган йил 22 ноябрдаёқ бажариб, пландан ташқари неча ўн миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Доҳиймиз В. И. Лениннинг меҳнат унумдорлиги — оқибат-натижада коммунистик меҳнат ғалабасига олиб келади, деган васиятини дилга жо қилган область саноати меҳнаткашлари беш йиллик мобайнида меҳнат унумдорлигини қарийб 13 процент оширишга муваффақ бўлдилар. Маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига салкам 10 миллион сўм тежам олдилар. Саноатнинг машинасозлик ва металл ишлаш, химия ва ёғочсозлик, енгил ва нефть ишлаб чиқариш турлари олдинги беш йилдагига нисбатан икки баравардан зиёд ўсди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан делегатлар КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил сентябрь Пленуми белгилаб берган иқтисодий ислоҳот программаси муваффақиятли амалга оширилаётганлигини ва бу тадбир қувончли натижалар бераётганлигини зўр қониқиш билан таъкидладилар. Ҳозир областдаги 120 корхонадан 96 тасида планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги принциплари асосида иш олиб борилмоқда. Уларнинг кўпчилигида бошқаришнинг иқтисодий методлари муваффақиятли ўзлаштирилмоқда.

Ҳисобот даврида индустриал Фарғона янги корхоналар билан бойиди. Азот ўғитлари заводи ва сунъий тола заводининг иккинчи навбатлари, йилига 5 миллион жуфт пойафзал ишлаб чиқарадиган корхона, паррандачилик фабрикаси, Чодак кон бойитиш комбинати, нефтни қайта ишлаш заводида янги установкалар ва бошқа муҳим объектлар фойдаланишга топширилди.

Марказий Фарғонани ўзлаштириш йўлида ҳам муайян ишлар қилинди. 10 минг гектар ер текисланиб, фойдаланишга топширилди. Сув хўжалиги қурилишига капитал маблағлар кўплаб сарфланмоқда.

Корхона ва қурилиш ташкилотларидаги барча ходимлар чинакам ишчанлик ва оперативлик кўрсатганларида, катта моддий, меҳнат ва молия ресурсларидан тўлароқ фойдаланганларида, партия ташкилотлари ва барча коммунистлар меҳнат ва давлат интизомини мустаҳкамлашга, ҳар бир ходимни топширилган иш учун юксак масъулиятни сезиш руҳида тарбиялаганларида, хўжалик соҳасидаги муваффақиятлар бундан ҳам зиёда бўлиши мумкин бўлур эди. Конференцияда бу ҳақда принципиал фикрлар юритилди. Докладчи ҳам, музокарада сўзга чиққан делегатлар ҳам меҳнат унумдорлигини ошириш топшириқларини бажармаётган, ички резервлардан фойдаланишга эътибор бермаётган, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилишига муроса қилиб келаётган, меҳнаткашларни социалистик меҳнат интизоми руҳида тарбиялаш масалалари билан жиддий шуғулланмаётган хўжалик раҳбарларини, партия ва касаба союз ташкилотлари ходимларини тилга олдилар.

Бу ўринда улар область маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг бошлиғи А. Жўрабоев, 8-қурилиш трестига қарашли йиғма темирбетон заводининг директори И. Т. Коростилев, Фарғонадаги пойафзал фабрикасининг директори Т. Абдусаидов, азот ўғитлари заводининг директори М. Бўрибоев каби айрим раҳбарлар фаолиятидаги хато ва нуқсонларни қаттиқ қораладилар. Коллективга, коммунистларга таяниб, улар билан бамаслаҳат иш юритиш ўрнига маъмуриятчиликка берилиб, коммунистга хос бўлмаган қалтис йўлга кириб кетганликлари учун уларга нисбатан тарбиявий чора эмас, балки ташкилий хулоса чиқаришга тўғри келди.

Конференцияда бундан буён ҳам кадрларнинг топширилган иш учун масъулиятини ошириш, коллективда ўзини нотўғри тутадиган, жамоатчилик фикрига қулоқ солмайдиган, соғлом танқидни кўтаролмай жиззакилик қиладиган, маъмуриятчиликка, қўполликка йўл қўйиб, партия ва давлат интизомини бузадиган ходимларга нисбатан партиявий принципиаллик билан муносабатда бўлиш зарурлиги таъкидланди.

Делегатлар область халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини, айниқса қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни чуқур таҳлил қилдилар. Ўтган беш йил мобайнида Фарғона заршунослари Ватанга 2 миллион 375 минг тонна пахта армуғон этдилар. Пландан ташқари 55 минг тонна пахта топширилди. Ҳосилдорлик бундан олдинги беш йилликдагига нисбатан гектар бошига 3 центнер кўтарилди. Область 25 центнерлик довондан ошди. Лекин бундан ҳам каттароқ натижага эришиш мумкин эди. Кўпгина хўжаликларда агротехника тадбирларига риоя қилинмади, алмашлаб экишнинг илмий асосланган тадбирлари суст жорий этилмоқда, техникадан етарли фойдаланилмаётир. Шунинг оқибатида баъзи хўжаликлар ҳосилдорликни пасайтириб юбордилар. Конференцияда Қува, Бағдод ва Фарғона районларининг пахта етиштириш юзасидан беш йиллик планни бажара олмаганликлари қаттиқ танқид қилинди. Область бўйича 76 колхоз ва 7 совхоз гектар бошига 25 центнердан кам ҳосил кўтарди. Бултур 17 колхоз ва совхозларнинг учта бўлими давлат планини бажаролмай, 4 минг тонна пахтани кам берди.

Киров район партия комитетининг биринчи секретари **У. Бегматов**, Ўзбекистон районидаги Мингтут қишлоқ Советининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **О. Йўлдошева**, Охунбобоев район партия комитетининг биринчи секретари **Ғ. Назиров**, Фарғона районидаги Димитров номли колхоз бригадири **М. Каримова**, Олтиариқ район ижроия комитетининг раиси **А. Маматхонов** ва бошқа делегатлар ўз сўзларида маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, чорвачиликни рентабелли қилиш, қишлоқ маданиятини ошириш масалаларига тўхталдилар ва бу ўринда қимматли таклиф ва мулоҳазаларни ўртага ташладилар.

— Деҳқончилик маданиятини оширмасдан туриб, маҳсулот мўл-кўллигини таъминлаш мумкин эмас, — деди Қува районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси **М. Шербўтаев**. — Бир вақтлари тут плантацияларини ташкил қилиш ўрнига, ҳамма ерга пала-партиш кўчат ўтказилганидан пахта майдонлари жуда майдалашиб кетган. 2032 гектар пахта етиштириладиган еримиз 1700 та майда картадан иборат. Ҳозиргача 400 гектар ерни йириклаштириб олдик. Лекин техника етишмаяпти. Иш шу суръатда борадиган бўлса, ҳамма карталаримизни йириклаштириб олишга анча йиллар керак бўлади.

Делегатлар партиявий-ташкилий ва партиявий-сиёсий ишларни яхшилаш, партия ташкилотларининг оммавий-сиёсий ва тарбиявий иш услуби ва усулларини такомиллаштириш, уларнинг сиёсий раҳбарлик органи сифатидаги ролини кучайтиришга доир қимматли фикрларни ўртага ташладилар.

Конференция область партия ташкилотининг ҳисобот давридаги фаолиятини маъқуллади ва тўққизинчи беш йилликнинг улуғвор вазифаларини амалга оширишнинг конкрет йўл-йўриқлари белгиланган қарор қабул қилди. Конференцияда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **О. У. Салимов** қатнашди ва нутқ сўзлади. Шунингдек, конференция ишида КПСС Марказий Комитетининг инспектори **М. Л. Ишков** иштирок этди.

Конференцияда обкомнинг янги состави, КПСС XXIV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XVIII съездига делегатлар сайланди.

Область партия комитетининг биринчи пленуми бўлиб ўтди. Пленум ташкилий масалаларни кўриб чиқди. **Ф. Ш. Шамсиддинов** обкомнинг биринчи секретари, **А. Ф. Гаврилов** иккинчи секретари, **В. Содиқов**, **Х. Зокиров**, **А. Маҳмудов** обком секретарлари этиб сайландилар.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
А. ЭШОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

СЎЗ ВА ИШ БИРЛИГИ

НАМАНГАН

Ҳар кун, ҳар дақиқа бизни муҳим санага яқинлаштирмоқда. Бу муҳим сана — жонажон партиямизнинг навбатдаги XXIV съезди олди социалистик мусобақаси Наманган область шаҳар ва қишлоқларида кенг қулоч ёймоқда. Область меҳнаткашлари экономикани юксалтириш марраларини кўзлаб ишга киришдилар. Улар янги беш йиллик вазифаларини ҳам муваффақиятли адо этиш режаларини тузмоқдалар. Тажрибаларни кенг ёйиш ҳаракатини қилаётирлар.

Наманган область коммунистлари ўзларининг ўнинчи партия конференцияларида кейинги уч йил мобайнида қўлга киритилган ютуқлар, тажрибаларни таъкидладилар, йўл қўйилган камчиликларни ҳам кўрсатиб ўтдилар. Область партия комитетининг олдинги конференциясидан буён уч йил ўтди. Область партия комитетининг шу муддатдаги иш фаолияти ҳақида Наманган область партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев ҳисобот берди.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар ҳисобот даври воқеаларга бой, экономикани юксалтиришда катта муваффақиятларга эришилган, партиявий-ташкилий ишлар ўз самарасини берган йиллар бўлганлигини ёрқин мисолларда атрофлича таҳлил қилдилар. Область коммунистлари — ишчилар, колхозчилар, халқ интеллигенцияси ўтган беш йиллик вазифаларини муваффақиятли адо этиш учун куч ва имкониятларни сафарбар этдилар, янги резервларни топиб ишга солдилар.

Беш йилликда бир қатор янги корхоналар қурилди ва реконструкция қилинди. Куни кеча шойи ва костюмбоп газламалар комбинатининг биринчи навбати тўла фойдаланишга топширилди. Корхоналарнинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш, қўл меҳнатини кескин камайтириш имконини берадиган мукаммал технология жорий этилди, янги техника воситалари ўрнатилди. Техникани тараққий эттириш учун кўрилган тадбирлар область саноатида халқ хўжалигига 8 миллион сўмдан кўпроқ наф келтирди. Наманган республикада ёппасига электрлаштирилган учинчи область саналади. Шаҳар-қишлоқларни бутунлай электрлаштириш белгиланганидан 1,5 йил илгари тугалланди. Беш йилликда электр тармоқлари 1,8 баравар узайди.

Буларнинг ҳаммаси кейинги йилларда партия ташкилотлари саноат ишлаб чиқариши билан астойдил шуғулланганлигининг натижаси бўлди. Химия заводи партия ташкилотининг тажрибаси диққатга сазовор. Завод партия ташкилотининг иши область комитетида кўриб чиқилди. Тажрибаларни оммалаштиришга қаратилган қарор қабул қилинди. Химия заводида техника-иқтисодий кўрсаткичларни яхшилаш учун кўрилган тадбирлар натижасида корхона республикада биринчи бўлиб ишлаб чиқараётган маҳсулотига сифат белгиси олди.

Докладчи ва нотиқлар саноат ҳамда капитал қурилишдаги камчиликларни бартараф қилиш учун партия ташкилотлари ҳали анча ишлар қилишлари кераклигини кўрсатиб ўтдилар. Бир қатор корхоналарда маҳсулот сифатини яхшилаш, буюмларнинг таннархини арзонлаштириш, анчагина трест ва бошқармаларда қурилишлар суръатини тезлаштиришда коммунистларнинг масъулияти етарли даражада оширилмаган. Баъзи корхоналар ҳисобот даврида маҳсулот тайёрлаш ҳажмини камайтириб юборган. Учқўрғон ёғ-экстракция заводи иши кейинга кетаётган шундай корхоналардан бири ҳисобланади. Машинасозлик заводи кейинги уч йилда маҳсулот тайёрлаш планини фақат 88,3 процент бажарган.

Конференция қатнашчилари пахтачилик ва чорвачилик масалаларига катта эътибор бердилар. Область пахта тайёрлаш беш йиллик планини орттириб бажарди. Шу йиллар ичида наманганликлар республика пахта хирмонига 1 миллион 755 минг тонна ёки бундан олдинги беш йилликдагига қараганда 18 процент кўп «оқ олтин» тўкдилар. Ўтган йили эса давлатга салкам 375 минг тонна пахта сотилди. Ҳосилдорлик область бўйича 28 центнерга кўтарилди. Задарё райони пахтачиликни механизациялаштиришда энг юқори кўрсаткичга эришди. Шу билан бирга, делегатлар машина-трактор парки ишидаги жиддий камчиликларни қаттиқ танқид қилдилар. Пахтачиликни механизациялашда ҳали жуда кўп ишлар қилиниши зарур. Буни айниқса Наманган райони мисолида яққол кўриш мумкин. Бу район партия ташкилоти пахтачиликда машиналарга кенг йўл очиб бериш учун таъсирли чоралар кўрмаяпти.

Чорвачилик ҳисобот даврида рентабелли соҳага айланди. Беш йиллик план гўшт сотиш бўйича 104 процент, сут бўйича 102 процент, тухум 121 ва жун сотиш 109 процент адо этилди. Чорва моллар туёғи кўпайди, уларнинг маҳсулдорлиги ортди. Афсуски, областда чорвачилик нисбатан секин суръатлар билан ривожланмоқда ва чорвачилик махсулотларига бўлган аҳоли талаби тўла қондирилмай келмоқда. Район партия комитетлари коммунистларнинг чорвачиликдаги масъулият ва жавобгарлигини оширишлари керак. Чорвачилик маҳсулотлари реализация қилишдан ўтган йили колхоз ва совхозлар 1 миллион сўмдан кўпроқ фойда олдилар. Бу, қишлоқ хўжалигининг шу тармоғини юксалтириш учун резервлар кўплигини кўрсатиб турибди.

Коммунистларнинг ишлаб чиқариш масалалари билан жиддий шуғулланишига область партия комитети алоҳида эътибор бермоқда. Ҳисобот даврида партия ташкилотлари структурасини такомиллаштириш мақсадида янгидан 169 бошланғич, 178 цех ташкилотлари ва 99 партия группаси ташкил қилинди. Саноат, қурилиш, транспорт ва алоқа тармоқларида партия ташкилотлари анча кўпайди.

Партия йиғилишлари — коммунистларни чиниқтириш мактаби. Шунинг учун ҳам областда партия йиғилишларини ўтказиш, уларга тайёргарлик кўриш масалалари билан жиддий шуғулланиладиган бўлиб қолди. Натижада партия йиғилишларида актуал масалалар кўпроқ муҳокама қилинмоқда. Коммунистларнинг активлиги ортди. Конкрет қарорлар қабул қилинадиган бўлди. Йиғилишларга шошилинч тайёргарлик кўрадиган ташкилотлар ҳам йўқ эмас. Бундай бошланғич ташкилотларда йиғилишларга кўпинча секретарларнинг ўзи тайёрланадию, ташкилотнинг бошқа аъзоларини сафарбар этмаслик практикаси бор. Баъзан кун тартибига кўплаб масалалар қўйилади, ҳеч кимга ҳеч қандай мажбурият юкламайдиган қарорлар қабул қилинади.

Область партия комитети раҳбар ходимларнинг сиёсий ва ишчанлик сифатларини чуқур ўрганиш, уларга ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш йўлини тутмоқда. Бу эса партия кадрлари составини яхшилашга ёрдам бермоқда.

Партиявий-ташкилий ишларни йўлга қўйишда ҳисобот даврида ибратли ишлар амалга оширилди. Область партия комитети ва унинг бюро аъзолари партиявий ишга ижодий муносабатда бўлдилар. Раҳбар ходимларнинг барча звенолари учун илғор хўжаликларнинг тажрибасини ўрганишга ёрдам берадиган семинарлар ташкил этилди. Шундай раҳбарлар ҳам борки, улар кадрлар билан ишлаш принципларига тўла амал қилмаяптилар. Задарё район партия комитетининг собиқ секретари Нормуҳамедов кадрлар танлашда партия принципларига хилоф иш тутди. Номуносиб ходимларни ҳимоя қилиш йўлига ўтиб олди. Колхоз ва совхозлардаги ҳақиқий аҳволни ўрганиб, уларга тегишли ёрдам кўрсатиш ўрнига ўз шахсини баланд қўйишга уринди.

Партиявий ишда ижодкорлик, бу масалага илмий жиҳатдан ёндошиш, аниқ мақсадни кўзлаб планлаштириш муҳим ўрин тутади. Область партия комитети ўз фаолиятида узоқ муддатга мўлжалланган перспектив планлаштириш системасини қўллади. Перспектив планлар бир йилга мўлжалланди. Область партия комитети, шаҳар ва барча район партия комитетлари, 712 бошланғич партия ташкилоти перспектив план асосида ишламоқда. Партия конференцияларида кўтарилган масалалар муносабати билан энди икки йиллик перспектив план тузилаётир.

Область партия ташкилоти ҳисобидаги ҳар уч коммунистнинг бири ўтган йиғилишларда сўзга чиқди ва ўз мулоҳазаларини айтди. Бу эса ундан олдинги ҳисобот-сайлов йиғилишларидаги нотиқлардан анча кўпдир. Область партия ташкилоти омма орасида кўп қиррали ғоявий-тарбиявий ишлар олиб борди. Доҳий В. И. Ленин юбилейига тайёргарлик даврида айниқса бундай иш кенг қулоч ёйди. Ҳисобот даврида партия маорифи системасида сиёсий мактаблар ва назарий семинарлар бир ярим баравар кўпайди. Улардаги тингловчилар сони эса 2 ҳисса ортди. Идеология ишида лекция пропагандаси яхшиланди. Ҳозир областда 4 мингдан ортиқ сиёсий докладчилар, жамоатчи лекторлар, «Билим» жамияти аъзолари иш олиб бормоқда.

Музокараларда сўзга чиққан нотиқлар шу куннинг энг муҳим масалалари, КПСС XXIV съездига тайёргарлик, коммунистларнинг активлигини ошириш ҳақида гапирдилар. Улар ютуқларни санаб ўтиш билан бирга, ҳал қилиниши лозим бўлган масалаларга эътиборни жалб этдилар. Наманган шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **И. К. Ҳусниддинов** саноат ишини яхшилаш, аҳолига маданий-маиший хизмат кўрсатиш масалаларига тўхталди. Тўрақўрғон район партия комитетининг биринчи секретари **М. Бобохонов** пахтачиликни ривожлантириш билан боғлиқ масалаларни ўртага қўйди. Шойи тўқиш фабрикасининг директори **К. Эгамбердиев**, Наманган районидаги Тельман номли ихтисослашган сабзавотчилик колхозининг бригада бошлиғи **О. Жўраев**, Учқўрғон районидаги Ленин номли совхоз чорвачилик бўлимининг бошқарувчиси **С. Вольф**, машинасозлик заводининг токари **Г. Харитонов** ўртоқлар меҳнаткашларнинг съезд олди мусобақасида кўрсатаётган ташаббуслари ҳақида гапирдилар.

Конференция қатнашчилари янги вазифаларни белгилаб олдилар. Энди гап сўз ва иш бирлигида қолган.

Конференция ишида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари **Т. Н. Осетров** қатнашди ва нутқ сўзлади.

Конференцияда Наманган область партия комитетининг янги состави, Ўзбекистон Компартияси XVIII съезди ҳамда КПСС XXIV съездига делегатлар сайланди.

Янги сайланган область партия комитетининг биринчи пленуми бўлди. Пленум **А. А. Хўжаевни** Наманган область партия комитетининг биринчи секретари, **В. П. Куксенкони** иккинчи секретари ва **Т. Р. Рўзибоев**, **Х. О. Охунов** ўртоқларни обком секретарлари этиб сайлади.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ,
О. ЖУМАНАЗАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ДОҒИСТОН АССР 50 ЁШДА

Маҳачқала. Суратларда: 1. В. И. Ленин номли майдон. 2. Доғистондаги энг ёш корхоналардан бири — ойна толасидан газлама тўқиш заводида янги тўқимачилик комплекси ишга тушди. Бундаги барча процесслар ҳозирги замон ускуналари билан таъминланган.

Р. Дик фотолари (ТАСС фотохроникаси).

Доғистон композитори, РСФСРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мурод Кажлаев музика шинавандаларига машҳурдир. У Доғистон халқ шоири, Ленин мукофотининг лауреати Расул Ғамзатов билан ҳамкорликда бир қанча қизиқарли вокал цикллар яратди. М. Кажлаев томонидан ёзилган «Тоғ қизи» балети катта муваффақият қозонди. Балет либреттоси Р. Ғамзатовнинг шу номдаги поэмасидан олинган.

НУРЛИ ЙЎЛДАН

Бугун Доғистон меҳнаткашлари катта байрамни нишонламоқдалар. Бундан 50 йил муқаддам, 20 январь куни Доғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси тузилган эди. Ана шу 50 йил ичида республика катта йўлни босиб ўтди. [illegible] аҳолини бирлаштирган автоном тоғ ўлкасининг тузилиши тоғликлар учун жуда катта аҳамиятга молик бўлди. Бир неча аср давомида тоғликлар биринчи марта ўз экономика ва маданиятларини ривожлантириш учун кенг имкониятга эга бўлдилар.

Улуғ Октябрь бу узоқ тоғлик ўлкага ҳам тараққиёт йўлини, гуллаб-яшнаш йўлини кенг очиб берди. В. И. Лениннинг номи ҳар бир тоғлик кишининг қалбидан чуқур ўрин олган. 1921 йил 12 февраль куни В. И. Ленин томонидан Кремлда Доғистон делегациясининг қабул қилиниши Доғистон халқларининг тарихида унутилмас саҳифа бўлиб қолди. Шунда Владимир Ильич Доғистон вакилларини катта хурсандчилик билан қарши олган эди. Совет давлатининг асосчиси томонидан кўрсатилган моддий ёрдам республика халқ хўжалигини тиклашда катта роль ўйнади.

Коммунистик партия, Совет ҳукуматининг кўрсатган ғамхўрликлари ва ёрдамлари ана шу босиб ўтилган 50 йиллик тарих жараёнида ўзининг ёрқин самараларини намоён қилди. Республика меҳнаткашлари мамлакатимиз халқларининг дўстона оиласида иқтисодий ва маданий соҳада катта муваффақиятларни қўлга киритдилар.

Доғистон АССР ташкил қилинганидан кейин роппа-роса бир йил ўтгач, республика Халқ Комиссарлари Совети В. И. Ленинга хат билан мурожаат қилиб, тоғ бойликларини ишлаб чиқишдаги дастлабки муваффақиятлар тўғрисида хабар қилдилар. Доғистонликлар тоғдан олинган дастлабки икки пуд симобни В. И. Ленинга меҳнат совғаси сифатида юбордилар. Ильич бунга жавобан Доғистон меҳнаткашларига мактуб йўллаб, бу совға учун катта ташаккур билдирди ва Доғистон меҳнаткашларига ўз меҳнатларида яна катта муваффақиятларга эришишларини тилади.

1921 йилнинг апрелида В. И. Ленин Озарбайжон, Грузия, Арманистон, Доғистондаги, тоғ республикасидаги коммунист ўртоқларга мактуб йўллади. Тоғликлар Ильичнинг чақириғига жавобан 100 километрли канални [illegible] қисқа муддатда тугалладилар ва унга «Октябрь революцияси» номини бердилар. [illegible] Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган эди.

Совет Доғистони кейинги йилларда таниб бўлмас даражада ўзгарди. Республикада Каспийск, Избербаш, Кизилюрт деган янги шаҳарлар бунёд этилди. Нефть, машинасозлик, электротехника, приборсозлик, тўқимачилик, озиқ-овқат саноатлари вужудга келди. Доғистон саноати [illegible]. Совет ҳокимияти йилларида саноат маҳсулоти ҳажми деярли 100 марта ўсди.

Республикада кучли энергетика базаси тузилди. Ҳозирги кунда Доғистон электр станцияларининг қуввати революциядан илгариги даражага нисбатан 180 марта ошиб кетди. Электр энергия ишлаб чиқариш 160 марта кўпайди. Сулак тоғ дарёсида ГЭС тизмалари [illegible]. Ҳозир ана шу тизмадаги иккинчи ГЭС — Шимолий Кавказда энг йирик Чиркейск ГЭСи қурилмоқда. Унинг қуввати 1 миллион киловаттга эга бўлади.

Доғистон суғориладиган деҳқончилик республикасидир. У суғориладиган ерлар бўйича РСФСРда биринчи ўринда туради. Совет ҳокимияти йилларида суғориладиган ерлар майдони 6 марта, экинзорлар эса 2 марта кўпайди. Дон етиштириш 2,5 баравар ортди. Доғистонликлар қўйчиликни ривожлантиришда ҳам катта ютуқларни қўлга киритдилар. [illegible] 17 минг трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб турибди.

Совет ҳокимияти йилларида минглаб тоғликлар Каспий бўйи [illegible]га кўчиб келдилар. Улар [illegible]рни ўзлаштирмоқдалар. [illegible]рда обод қишлоқлар [illegible] келди. Илгари қаровсиз [illegible]м-бўш ерлар ҳосилдор [illegible]рга айланди.

Тоғ ўлкасида маданият беқиёс даражада юксалди. Бу ерда ўқувчиларнинг сони 25 баравар ортди. Республикада В. И. Ленин номидаги университет ишлаб турибди. 27 та ўрта махсус таълим ўқув юртлари ёшларга илм бермоқда. Маҳаллий халқлардан интеллигенциянинг катта отряди етишиб чиқди. Эндиликда республикада олий ва ўрта маълумотли бўлган 60 минг мутахассис ишламоқда. Улардан ярмига яқини хотин-қизлардир.

Улуғ Ватан уруши йилларида доғистонликлар Ватанни мардларча ҳимоя қилдилар. Тоғ ўлкасининг 46 жасур ўғлонига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган унвон берилди. Тоғ овули фарзанди Аҳмадхон Султон бу унвонни икки марта олишга сазовор бўлган.

Доғистон хотин-қизлари республика экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда актив қатнашмоқдалар. Республикада 135 хотин-қиз фан кандидатларидир. Доғистонликлар СССР халқ артисти Барият Мурадова билан фахрланадилар. Доғистон халқ шоираси Фазу Алиева кенг шуҳрат топган.

Доғистон адабиёти кўп миллатли адабиётдир. Сулаймон Стальский, Ғамзат Цадаса, Эффенди Капиевларнинг номлари фақат Доғистонда эмас, бутун мамлакатимизда [illegible] ҳам машҳурдир. Бизнинг замондошимиз — Ленин мукофотининг лауреати Расул Ғамзатов. [illegible] номлари ҳам кенг маълум.

Доғистон революциядан илгари ўз театрига эга эмас эди. Ҳозир республикада ўнлаб театрлар мавжуд. «Лезгинка» [illegible]

[illegible] ганлиги ленинча миллий сиёсатнинг оғишмай амалга оширилганлиги натижасидир, бу коммунистик партиянинг доно раҳбарлиги ҳамда мамлакатимиздаги халқларнинг дўстона ёрдами натижасидир.

Партия ва ҳукуматимиз доғистонликларнинг меҳнат ютуқларини юксак баҳолади. Саноат ва қишлоқ хўжалигида хизмат қилувчи 70 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилган. 200 мингга ортиқ киши орден ва медаллар билан мукофотланган. Республика меҳнаткашлари КПСС XXIV съездига [illegible]

Ўтган йили Доғистон пойтахти Маҳачқалада табиий офат юз берди. Пойтахтдаги кўпчилик уй-жойлар, саноат объектлари кучли зилзила натижасида вайрон бўлди. Лекин Маҳачқала меҳнаткашлари [illegible]

Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам Маҳачқала аҳолисига ёрдам қўлини чўздилар. [illegible] Маҳачқалада 20 минг квадрат метр [illegible]

[illegible]

(ТАСС).

Н. В. ПОДГОРНИЙнинг ҚОҲИРА телевидениеси орқали сўзлаган нутқи

ҚОҲИРА, 18 январь. (ТАСС). Расмий визит билан Бирлашган Араб Республикасида меҳмон бўлиб турган СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун кечқурун Қоҳира телевидениеси орқали нутқ сўзлади. У БАР телетомошабинларига мурожаат қилиб, бундай деди:

Бирлашган Араб Республикасига қилган сафаримиз тугаб қолди.

Ажойиб Миср диёрида унча кўп турмаган бўлсак-да, аммо бу сафаримиз таассуротли, ғоятда қизиқарли ва сермазмун бўлди. Республиканинг раҳбарлари билан муҳим, фойдали суҳбатлар ўтказилди. Биз замонамизнинг энг катта иншоотларидан бири — Асвон гидроэнергетика комплексининг расмий ишга туширилиши муносабати билан ўтказилган тантаналарда қатнашдик. Қоҳирадан ташқари Искандарияда бўлдик. Хелвондаги металлургия комбинатини бориб кўрдик, дўстона Миср халқининг ҳаёти ва меҳнати билан янада яқинроқ танишдик.

БАРнинг барча гражданларига, бизга — Совет Иттифоқининг вакилларига эътибор билан қараб, меҳмондўстлик кўрсатган ҳамма кишиларга сидқидилдан миннатдорчилик изҳор этишга рухсат бергайсиз. Биз бу меҳмондўстликни мамлакатимизга, совет халқига бўлган эзгу ҳис-туйғулар ифодаси деб баҳолаймиз. Сизни ишонтириб айтишни истардимки, совет кишилари ҳам Бирлашган Араб Республикасининг халқига худди шундай самимий дўстлик ва хайрихоҳлик ҳис-туйғулари билан қарайдилар.

1952 йилги миллий-озодлик революциясидан сўнг Миср халқи ўзининг атоқли фарзанди Жамол Абдил Носир раҳбарлиги остида мамлакатда катта-катта ўзгаришлар қилганлиги кишини ғоятда мамнун этади. Миллий экономика мустаҳкамланмоқда, янги катта-катта саноат корхоналари қурилди, қишлоқ хўжалигида катта-катта ўзгаришлар амалга оширилди, халқ маорифи иши муваффақиятли ривожланиб бормоқда. Ўз мамлакатининг тақдири учун масъулият ҳис-туйғуларини тобора кўпроқ англаб бораётган, ўз мамлакатининг тобора чинакам хўжайини бўлиб бораётган оддий меҳнаткашнинг маънавий қиёфаси ўзгариб бораётганлиги айниқса қувончли ва эътиборга сазовордир.

Жамол Абдил Носирнинг бизнинг қалин дўстимиз БАР президенти Анвар Садат бошчилик қилаётган сафдошлари ва муносиб издошлари раҳбарлигидаги мамлакат ўзи танлаб олган янги ҳаёт қуриш йўлидан шаҳдам қадам ташлаб бораётир.

Нилдаги халқ байрамларининг ёрқин манзаралари хотирамдан чиқмайди. Асвон гидроузели — Бирлашган Араб Республикасида сўнгги йилларда яратилган барча иншоот ва корхоналарнинг, шубҳасиз, энг ажойибидир, ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, Асвон улкан иншооти ҳозирги Мисрни, Миср халқининг янги жамият қуришга аҳду-паймон қилганлиги ва хоҳиш иродасини ифодалайди.

Биз Бирлашган Араб Республикаси халқини, унинг раҳбарларини, улуғ қурилишга ўз меҳнатини сарфлаган барча кишиларни эришилган шу катта ютуқ билан қизғин табриклаймиз.

Совет кишилари мамлакатимиз Асвон комплексини яратишда актив қатнашганликлари билан фахрланадилар. Асвонда Миср ишчилари ва мутахассислари билан бирга совет олимлари, инженерлари техниклари ва ишчиларининг катта гуруҳи меҳнат қилди. Қурилишда совет машиналари ва механизмлари ишлади. Асвон электростанциясида совет турбиналари ва машина-ускуналари ўрнатилди

Асвон совет ва миср халқларининг амалдаги дўстлиги, Совет Иттифоқи билан Бирлашган Араб Республикаси ўртасидаги самарали ҳамкорликнинг ёрқин тимсолидир. Совет — Миср қўшма декларациясида шу қурилишнинг буюк аҳамияти қайд этилган.

Халқларимиз ўртасида вужудга келган дўстлик тобора қалинлашиб, унинг фазилатлари янги мазмун билан тўлиб бормоқда. Бизни ўзаро бирдамлик ва хайрихоҳлик ҳис-туйғулари билан бирга сиёсий манфаатларимиз ҳамда империализм ва унинг агрессив сиёсатига қарши кураш вазифаларининг муштараклиги, сиёсий, иқтисодий, маданий ва бошқа алоқаларни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга ҳар икки томоннинг интилаётганлиги ҳам бирлаштиради.

Президент Анвар Садат ҳамда Бирлашган Араб Республикасининг бошқа давлат арбоблари билан ўтказилган учрашувлар ва суҳбатлар батафсил ва самарали бўлди. Биз Совет — Миср муносабатларининг аҳволини ҳамда мамлакатларимизнинг турли соҳалардаги ҳамкорлигини янада мустаҳкамлаш истиқболларини муфассал муҳокама қилдик. Ўтказган музокараларимизнинг якунлари Бирлашган Араб Республикасида, шунингдек Совет Иттифоқида маъқулланади деб ўйлайман.

Фикрлашиш энг муҳим халқаро проблемалар юзасидан қарашларимиз ҳам муштараклигини, империалистларнинг агрессия сиёсатига зарба беришга, тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар хавфсизлиги учун курашга интилишимиз якдил эканлигини тасдиқлади. Шуни тўла ишонч билан айтиш мумкинки, Совет Иттифоқи ва Бирлашган Араб Республикаси шу соҳада ҳам ёнма-ён туриб бир йўлдан бормоқдалар.

КПСС ва Совет давлатининг Исроил агрессиясига қарши БАР ва бошқа араб мамлакатлари халқларининг курашини қўллаб-қувватлашга, Яқин Шарқдаги можарони шу райондаги барча халқларнинг, шу жумладан, фаластин араб халқининг қонуний ҳақ-ҳуқуқлари ва манфаатларини назарда тутган ҳолда одилона сиёсий бартараф этишга эришиш учун қаратилган ташқи сиёсий йўли ўзгармас ва изчилдир. Совет Иттифоқи ленинча ташқи сиёсат принципларига қаттиқ амал қилган ҳолда империалистик талончилик практикасига бефарқ қараб туролмайди.

Совет Иттифоқи Араб давлатларининг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигини ҳимоя қилишда уларга қардош социалистик мамлакатлар билан бирга зарур сиёсий-иқтисодий ва ҳарбий ёрдам бериб келди ва бундан буён ҳам шундай қилаверади. Совет кишилари араб халқларининг ҳаққоний иш учун олиб бораётган мардонавор кураши ғалаба қозонишига ишонадилар.

Араблар Шарқи мамлакатларига қарши қилинган агрессия империализм тарихнинг олға боришини тўхтатишга уринишига бирдан-бир мисол эмас. АҚШнинг Вьетнам халқига қарши ва Ҳинди Хитойдаги бошқа халқларга қарши қуролли босқини давом этмоқда. Африкада, қитъанинг жанубий чеккасида ваҳшиёна мустамлака тартиблари ҳамон сақланиб келмоқда, ирқчи режимлар ҳукм сурмоқда. Бир қанча ҳолларда империализм ва мустамлакачилик халқлар озодлиги ва мустақиллигига қарши ҳужумга ўтишга уринмоқда. Масалан, португалиялик ёлланган аскарларнинг яқинда Гвинея Республикасига сурбетларча бостириб кириши шундан далолат беради.

Шуларга қарамай ҳозир жаҳондаги аҳвол шундайки, миллий озодлик, тараққиёт, демократия ва социализм кучлари муайян устун келмоқда. Аммо халқлар ҳали империализм билан реакцияга қарши қаттиқ ва зўр кураш олиб бормоғи керак. Халқлар жипслиги, барча антиимпериалистик кучларнинг жипслиги, шу кучларнинг ҳаракат бирлиги, умумий юксак мақсадларга эришмоқ учун бел боғлаш — империализмнинг кирдикорларига қарши муваффақиятли кураш олиб боришнинг гаровидир.

Мисрлик муҳтарам дўстлар! Сафаримиз чоғида БАРнинг кўпгина гражданлари, шу жумладан, БАР пойтахти Қоҳира аҳолиси совет халқига муваффақият ва эсон-омонлик тилаб изҳор этган истакларини топширишни сўрадилар. Биз яхши дўстона сўзлар учун сидқидилдан миннатдорчилик билдирамиз ва бу илтимосни бажонидил бажо келтирамиз.

Бутун совет халқи номидан ҳам Бирлашган Араб Республикасининг дўстона халқига бахт-саодат ва равнақ тилаб, миллий экономикани мустаҳкамлашда, фан ва маданиятни ривожлантириш, турмуш даражасини юксалтиришда катта-катта муваффақиятлар тилаб самимий истаклар топширишга рухсат этгайсиз.

Нурота районидаги «Ғозғон» совхози 2-бўлимининг машҳур чўпони Зоир Файзиев бу йил бошидаги 571 совлиқнинг ҳар 100 бошидан 162 тадан қўзи олишга аҳд қилган. Ҳозир унинг отарида чорва қишловини бехатар ва сифатли ўтказмоқда. Суратда: Зоир Файзиев.

А. Шодиев фотоси.

ТУТАШ ҚАЛБЛАР

КИТОБЛАР ОЛАМИДА

Қардош Тожикистонда ўтган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси икки қардош халқнинг катта маданият байрамига айланган эди. Ана шу ўн кун мобайнида гўзал тоғли диёрда кўрганларимиз, унутилмас учрашувларимиз асло эсимиздан чиқмайди. Қуёшли диёр халқ хўжалигининг барча соҳаларида қўлга киритган улкан ютуқлари, зафарли одимлари, коммунизм гулбоғлари сари хушбахт парвози, зумрад водийларининг кўрку жамоли, қўли гул меҳнаткашларнинг табаррук ишлари дўстлик меҳрининг сўнмас тароналари бўлиб, юракларимизнинг энг чуқур жойларидан ўрин олган.

Биз яқинда Тожикистон Давлат нашриёти «Ирфон» томонидан ўзбек тилида нашр этилган «Ҳамнаво қалблар садоси» китобини ўқиганимизда яна ўша унутилмас декада кунларини хотирага келтирдик, тўплам дўстлигимиз меҳрининг ҳамнаво садоси бўлиб янграйди, дилларга беқиёс завқу-шавқ келтиради.

«Ҳамнаво қалблар садоси» тўплами Ўзбекистон ССРнинг ижодий коллективларини Тожикистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармон билан очилади.

Тўпламда Тожикистон ва Ўзбекистон ССРнинг партия ва ҳукумат раҳбарларининг декаданинг очилиши ва ёпилиши тантаналарида, шунингдек бошқа учрашувларда сўзлаган нутқлари эълон қилинган. Бу материалларда декада қардош халқларнинг маданий ҳаётларида катта воқеа эканлиги, совет халқларининг дўстлиги юксак коммунистик идеалларга бениҳоя содиқликнинг энг яхши намунаси, коммунизм учун курашда умид ва илҳом манбаи бўлиб турганлиги айтилади.

Биз юқорида декада икки қардош халқнинг маданий ҳаётида катта воқеа эканлигини айтиб ўтдик. Китобда ҳам ана шу қувончли айём руҳи, илҳомбахш таассуротлар ўз ифодасини топган. Китобни варақлар экансиз, унинг дўстлик меҳри билан йўғрилган илиқ сатрлари ҳаёлингизни қамраб олади.

Ўн кунлик учрашувлар дўстлик, қардошлик, қондошлик, ҳамфикрлик ва ҳамсояликнинг чинакам намойишига айланди. Ўн кун давомида ўзбек тароналари, шеъри, рақси ва алласи, сеҳрли музикалари Норак тунелларида, зарҳез Ҳисору Вахш водийларида, жаҳон томи — Помирда, дилрабо Ленинобод далаларида жаранглаб эшитилиб турди. Қадрдонлар бир-бирларига қучоқ очиб, дийдор кўришдилар, давраларда, хонадонларда учрашувлар, қизғин суҳбатлар авжига чиқди.

Тожикистон ССР халқ шоири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мирзо Турсунзода китобда икки қардош халқнинг қадимий дўстлигини тилга олиб бундай дейди: Мен тожик ва ўзбек халқларининг асрлардан бери давом этиб келаётган дўстлиги тўғрисида ўйлайман. Бу дўстликни жаҳон поэзиясининг икки улкан сиймоси Абдураҳмон Жомий билан Алишер Навоий бошлаб беришди. Улар тинчлик ва қардошликда яшашни васият қилишди. Лекин бизнинг халқларимиз ҳеч қачон ҳозиргидек бир-бирига яқин бўлмаган эди.

Устод Мирзо Турсунзода айтганидек бизнинг халқларимиз ҳозирги вақтда бир-бирларига жуда ҳам яқину ҳамкор бўлиб ҳаёт кечириб келмоқдалар. Халқ хўжалигининг қайси бир соҳаси бўлмасин, пахтакорларимиз, саноатчиларимиз, фан ва маданият арбобларимиз ҳаммавақт ўз билимлари ва тажрибаларини алмашиб, кўмаклашиб келадилар. Атоқли шоиримиз айтганидек улар бир-бирларига устозу, бир-бирларига шогирдлар.

Тўпламда декада кунларида қардошлар диёрида бўлган адабиёт ва санъат, фан ва маданият арбобларининг мақолалари берилган. Шунингдек қалам соҳибларининг янги асарларидан намуналар эълон қилинган. Тўпламда фотолар берилиб, яхши безатилган.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ.

ГРИППДАН САҚЛАНИНГ

Шифокор минбари

Маълумки, бизнинг шароитимизда ҳаво иқлими баъзан исиб, баъзан совиб туради. Бу эса ўз навбатида грипп вирусларини тарқатади. Вируслар доимо бизнинг атрофимизни ўраб турса ҳам кишиларга юқавермайди. Агар киши ўзини мадорсиз, кучсиз ҳис этса, у вақтда вируслар унга дарров ёпишади. Натижада бундай одамлар грипп, ангина, нафас йўлларининг шамоллаши касаллигига тез-тез учраб турадилар.

Киши организмига таъсир этувчи юқумли бактериологик моддаларга қарши қандай курашмоқ керак. Бунинг учун кишилар даставвал ўз кийимларига эътибор беришлари зарур. Кийимлар ҳар мавсумга мослаб, совуқ таъсир этмайдиган қилиб кийилиши лозим. Айниқса, оёқни доимо иссиқ ҳамда қуруқ тутиш киши соғлигини яхшилайди. Юқумли бактериялар иссиқда ўлади, совуқда эса тез тарқалади.

Баъзан семиз кишилар озиш мақсадида ўзларини кундалик овқат режимидан сиқиб қўядилар. Агар ўзингизни қандай бўлмасин, оздирмоқчи бўлсангиз буни кеч куз, қиш ҳамда эрта баҳорда асло қила кўрманг. Эпидемияга қарши ноқулай шароитда бошланган бу «машқ» саломатлигингизга ёмон таъсир қилади. Ўз вақтида овқатланиш, витаминларни нормал истеъмол қилиш, нормал ухлаш касалнинг олдини олади.

Уй ҳавосини мўътадил тутиш, чангга қарши кураш, уй ва хоналарни тоза сақлаш ишчилар соғлиғини яхшилашга ёрдам беради.

Грипп кўпга чўзилмайди — одатда бир ҳафта давом этади. Баъзи ҳолларда грипп вируслари киши соғлиғига узоқ таъсир этади. Натижада грипп билан оғриган кишилар ўз касалларини бошланишидагина эмас, аксинча бутун ўтиш давомида атрофидаги кишиларга юқтириши мумкин.

Юқумли бу касаллик тарқалмаслиги учун, беморга қараётган кишилар оғзини тўрт буклаб дока билан беркитиб юриши ҳамда қўлини совунлаб ювиши шарт. Беморга янги устбош ҳамда сочиқ бериш керак. Унинг идиш-товоқлари, албатта, қайноқ сувга қайнатилган бўлиши лозим. Бемор иссиқ кийинтирилгач, у ётган хонани тез-тез шамоллатиб туриш фойдалидир. Айниқса, ёш болаларни гриппдан асраш керак. Грипп бўлган киши ҳам оғзини дока билан ўраши, докани кунора иссиқ сувга чайиб дазмоллаб ёки алмаштириб туриш тавсия этилади.

Ўзингизни ноҳуш сезганингизда врачни уйингизга чақиришни унутманг. Агар ўз касаллигингизни сезиб туриб ишга ёки жамоат жойларига борсангиз, касалликнинг кенг тарқалишига сабабчи бўласиз.

Юрак, жигар ҳамда ўпка касалликлари билан мунтазам оғриётган беморлар грипп эпидемияси тарқалган даврда поликлиникага камроқ боришларини тавсия этамиз. Акс ҳолда улар ҳам грипп касалликларига дучор бўлишлари мумкин.

Грипп билан оғриганда врач томонидан кўрсатилган ётиш режими ғоятда муҳим аҳамият касб этади. Бемор бу даврда яхши ҳордиқ чиқаради, ўзини енгил ҳис этади. Аксинча, эрта туриб кўчага чиқиш, эшикдаги совуқ ҳаво беморга ёмон таъсир этади, беморда касалликнинг асорати қолишига сабаб бўлади. Гриппнинг асорати қолган беморлар организмида вирус бактериялари ривож топади. Натижада бемор қулоқ оғриғи, бронхит ва сил касалликларига дучор бўлади. Буруидан сув кетади. Бош айланади ҳамда киши иссиғи кўтарилади. Бу, албатта, врач маслаҳатига итоат этмайдиганларда кўпроқ содир бўлади. Афсуски, грипп бактерияларини аниқловчи аппарат ҳали яратилмаган. Шу сабабли бемор биринчи навбатда ўзини-ўзи эҳтиёт қилмоғи лозим.

Яна бир бор эслатиб ўтамиз: ўз вақтида овқатланинг, режимни сақланг, организмингизни мустаҳкамланг. Агар грипп билан оғриб қолсангиз, врач маслаҳатини канда қилманг — бу организмингиздаги вирусларнинг тезроқ йўқолишида энг биринчи восита ҳисобланади, ўзингизни ва атрофингиздаги кишиларни грипп билан оғришдан сақлашда муҳим роль ўйнайди.

Е. КЕТИЛАДЗЕ,
профессор.
(«Здоровье» журналидан).

АХБОРОТ

ОВЧИЛАР ҲАНГОМАСИ

ОТГА ҚАМЧИ БЎЛГАН ЛОЧИН

Бир вақтлар қишлоғимизда иккита овчи ўтган. Уларнинг бири този, иккинчиси лочин билан ов қиларкан. Тозилик овчи тулки, лочинли овчи эса қирғовул овлар эди. Кунларнинг бирида бу икки ишқибоз овга чиқибди. Улар йўлда кета туриб:

— Қайсимизнинг овимиз қизиқарлироқ, — деб бахслашиб қолишибди. Шу пайт уларнинг олдидан бир тулки ўтиб қолибди. Тозилик овчи тулкини қува кетибди.

Тулки қурғур айёр эмасми, уни қувиш шунчалик қизиқарли бўлибдики, лочинли овчи ҳам ўзини тутолмай тулкига от солибди. Овчи шу қадар қизишиб кетибдики, бечора лочинини отга қамчи қилиб урганини ҳам билмай қолибди. Тулки ушлангач, овчилар яна бахслашишибди:

— Ҳа, биродар, тулки ови қалай экан?

— Э, сўраманг, шу ҳаром тулкини деб лочинимнинг отга қамчи бўлиб кетганини ҳам билмай қолибман.

Ҳозир ҳам Шўрчи районида овчилар кўп. Улар ҳар йили мамлакатимизга неча юзлаб қимматбаҳо мўйна — тулки териси етказиб беряптилар. Шўрчилик овчилар тулкини асосан икки мавсумда: ноябрь — декабрь, январь — февраль ойларида овлашади. Улар район тайёрлов идорасига 600 га яқин тери топширишди.

Б. БОБОМУРОДОВ,
Шўрчи райони.

БЎРИ ЗЎРДАН ҚЎРҚАДИ

Қариндошларникидан узоқ йўл юриб келиб, уйга энди кирган эдим «Авангард»лик чўпонлар: «Қишлоқда бир гала бўри санқиб юрибди», — деб хабар қилишди.

Овчига чарчаш нима: дедим-да, иккита қопқонни олиб йўлга тушдим. Дарҳақиқат, ҳаммаёқни бўрининг изи босиб кетибди. Йиртқичлар хонадонларга ҳам кирганга ўхшайди.

Қидира-қидира бўрилар келадиган йўлни топдим. Худди шу ерга қопқонларни жойладим.

Туни билан мижжа қоқмай чиқдим. Ҳалиги гала-гала деган бўрилардан биттаси ҳам келмаётганига таажжубландим. Тонготарда бўрининг жағи шақиллади. Ўрнимдан сапчиб туриб, қопқоннинг олдига борсам, келбатинг қурғурлардан биттаси қопқонни судраб кетяпти. Югуриб қолдим. Бўри чўп-хасга илиниб қолаётган қопқонини судраб манзилига етгунча, унинг олдидан ўраб чиқдим. Чўқмор билан бошига уч-тўрт тушириб қолдим. Ўлмади.

Ўлмасанг, ўз оёғинг билан юриб борарсан, деб йиртқични нўқталаб «Авангард» давлат от заводининг идорасига етаклаб келдим. Яна қопқонни олиб йиртқичлар изидан кетдим. Бу йил мавсумда 5-6 бўрини ер тишлатдим. Ҳа, бўри зўрдан қўрқади-да!

Зарқори БОБОТЎРАЕВ.

Турли мамлакатларда

ҲАМКОРЛИК МАНФААТЛАРИНИ КЎЗЛАБ

ЛОНДОН, (ТАСС). Совет—Англия илмий-техника ва савдо-иқтисодий ҳамкорлиги билан шуғулланувчи ҳукуматлараро доимий комиссиянинг (Бирлашган комиссиянинг) биринчи сессияси бу ерда ўз ишини тамомлади. Сессияда совет делегациясига СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Министрлар Совети Фан ва техника давлат комитетининг раиси В. А. Кириллин, Англия делегациясига савдо ва саноат министри Жон Дэвис бошчилик қилдилар.

Бу ерда эълон қилинган қўшма ахборотда айтиладики, Бирлашган комиссиянинг сессияси ҳамжиҳатлик руҳида ва ишчанлик вазиятида ўтди. Ҳар иккала томон СССР билан Буюк Британия ўртасидаги илмий-техникавий ва савдо алоқаларининг муҳимлигини таъкидладилар ва бундай алоқаларни ўзаро манфаатли негизда ривожлантириш йўлида яна куч-ғайрат сарфлаш кераклигини айтдилар.

Бирлашган комиссия сессиясининг иши тугаллангандан кейин ўтказилган матбуот конференциясида В. А. Кириллин гапириб, Бирлашган комиссия ҳар иккала мамлакат ўртасида илмий-техникавий ва савдо-иқтисодий ҳамкорликни ривожлантиришга кўмаклашиш учун тузилган эди, деди. Биринчи сессияда, деди совет делегациясининг бошлиғи, биз иккала мамлакат ўртасидаги ҳамкорликнинг турли жиҳатларини ва проблемаларини таҳлил қилиб чиқдик, илмий соҳадаги ҳамкорликни янада ривожлантиришнинг энг муҳим мақсадларини белгилаб олдик. Масалан, оқибат натижада термо-ядро реакциясини бошқариш имкониятига эга бўлиш мақсадида шу реакция жараёнларини тадқиқ қилиш сингари соҳалар ёки аэродинамика проблемалари бизни кўпроқ қизиқтиради, деди В. А. Кириллин.

Совет Иттифоқи, деди В. А. Кириллин, Англияга экспорт қилинаётган совет маҳсулотлари орасида машинасозлик саноати маҳсулотининг ва саноат ускуналарининг кўпайтирилишидан манфаатдордир.

Англия савдо ва саноат министри Жон Дэвис айтдики, икки мамлакат ўртасидаги техникавий ва савдо алоқаларини ривожлантиришда комиссия ғоят қимматли орган эканлигини биринчи сессия натижалари очиқ кўрсатди. Ҳар иккала делегация, деди Англия министри, Бирлашган комиссиянинг Москвада ўтказилиши лозим бўлган иккинчи сессиясини унчалик кечиктирмаслик керак, деган фикрни айтди.

Вьетнам Демократик Республикасининг шимолидаги Каобанг вилоятида жойлашган Тиентук қалайи кони мамлакатнинг энг муҳим корхоналаридан биридир. Бу очиқ конда ишловчи ишчиларнинг 50 процентини хотин-қизлар ташкил этади. Корхона коллективи III даражали Меҳнат ордени билан мукофотланган. Суратда: кон ишчилари социалистик мамлакатларга экспорт қилинадиган қалайи қуймасини ушлаб туришибди. ЧТК—ТАСС фотоси.

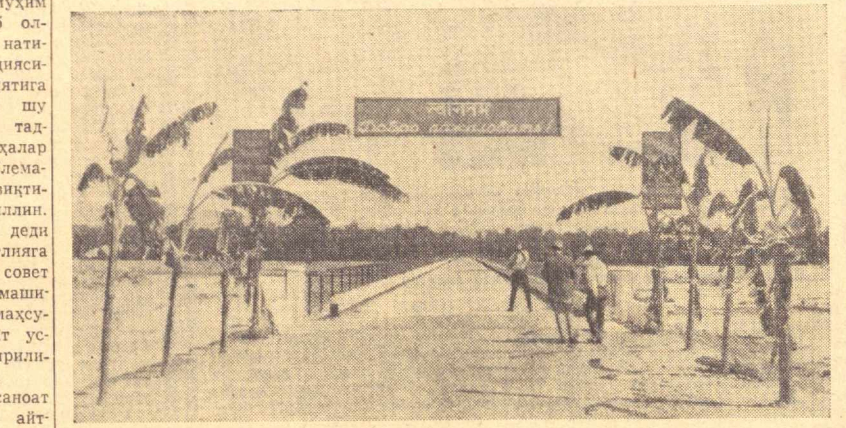

НЕПАЛ. Йўлсизликни тугатиш давлат экономикаси учун катта аҳамиятга эгадир. Ҳозир бутун мамлакат бўйлаб шарқдан-ғарбгача ўтувчи автомагистрал қурилиши олиб борилмоқда. Ана шу йўл участкаларидан бири — Жанакпур — Симра Совет Иттифоқининг иқтисодий ва техникавий ёрдамида қурилмоқда. Суратда: Жанакпур — Симра трассасидаги кўприклардан бири. А. Обидин фотоси. (ТАСС).

БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

СИЧҚОН СИҒМАС ИНИГА...

◆ Лихтенштейн князлиги ўз қуролли кучларини 21 дан 28 кишига кўпайтирди. Мамлакат ҳарбий анъаналарга жуда бой. 1866 йилда лихтенштейнлик 58 киши Австро-Пруссия урушига бориб, уйларига 59 киши бўлиб қайтишди. Уларнинг командири бўлган австриялик офицер Лихтенштейн фуқаролигини қабул қилишини хоҳлаган экан. 1914 йилда князлик расмий равишда «мангу бетарафлик» фатвосини олган эди, бироқ ҳеч қандай уруш бўлмаса ҳам, у Пруссия билан ҳанузгача уруш ҳолатидадир.

◆ Андорра давлатидаги 3 мингга яқин эркакнинг ҳаммаси конституцияга биноан аскар ҳисобланади. Расмий қуролли кучлар эса ҳаммаси бўлиб 16 киши: 1 полиция бошлиғи ва 15 полициячидан иборат. Андорра чегараларини испан ва француз таможнийлари қўриқлашади. 1278 йилдан буён бу давлатга ҳеч ким ҳужум қилмаганига қарамай, унинг ҳукмдорлари ҳар бир қуролли низодан бойиб олишга ҳаракат қилишган. Биринчи жаҳон урушида Андорра ҳақли равишда халқаро жосусликнинг маркази ҳисобланарди. Иккинчи жаҳон уруши даврида эса Андорра меҳмонхоналарида бирорта ҳам бўш ўрин бўлмаган.

◆ Энг қадимий ва дунёдаги энг кичик республика Сан Маринонинг армияси 180. кишидан иборат. Мамлакатда бор-йўғи биттагина замбарак бўлиб, у ҳам қурол-яроғ музейида сақланади. Сан Марино қуролли кучларнинг қўмондони князь Райнер III аскарлари сонини кўпайтириш орзусида юрибди.

◆ Люксембургда 2 минг киши милтиқ билан қуроллантирилган ва НАТО қуролли кучларига кирувчи артиллерия батальонида хизмат қилувчи 500 кўнгилли бор. Ана шу урушқоқ митти давлатда қуролланиш тўғрисидаги бахслар туфайли бир марта ҳукумат танглиги ҳам юз берган эди.

(«ЗА РУБЕЖОМ»дан).

ШОНЛИ САНА

(ИТАЛИЯ КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН)

Италия коммунистлари ўз партиясининг эллик йиллигини кенг нишонлашга тайёрланмоқдалар. Италия Компартияси ташкил этилган кунга шу йил 21 январда эллик йил тўлади. Худди шу куни, роса ярим аср илгари аввалги социалистик партиянинг Ливорнода ўтказилган съездида ажралиш рўй берди. III Интернационал платформасига ўтган революцион қанот реформистлар ҳамда ўнг социалистлардан ажралиб чиқди ҳамда Коммунистик партияни ташкил этди. Шу пайтдан эътиборан Италия Компартиясининг тарихи бошланади. Италия Компартияси катта ва шонли йўл босиб ўтди, фашизмга қарши яширин шароитда узоқ вақт курашди, душманга қаршилик кўрсатиш ҳаракати ва мамлакатни гитлерчилар оккупациясидан озод қилиш йилларида қаҳрамонона кураш олиб борди, тинчлик, демократия, социализм учун жангларда етакчи куч сифатида катнашди. Италия Компартиясининг бир ярим миллион аъзоси бор. Италия Компартияси ҳозирги вақтда Италиядаги асосий сиёсий кучларнинг бири, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг мустаҳкам сафларида қудратли отряд сифатида иш кўрмоқда.

Италия Компартияси Марказий Комитетининг матбуот ва пропаганда бўлими юбилей арафасида Компартиянинг 50 йиллигига бағишланган махсус альманах чиқарди. Фотосуратлари кўп бўлган альманахда партия тарихининг асосий босқичлари тўғрисида, партиянинг тузилиши ва раҳбар органлари, партия матбуоти ҳақида, Италия Компартияси ўз фаолиятининг турли даврларида бутун жаҳон коммунистик ҳаракати билан биргаликда ҳал этган сиёсий ва стратегик проблемалар тўғрисида гапирилади, ҳозирги вақтда жаҳондаги ва Италиядаги вазият. Италия Компартияси олдида турган актуал вазифалар таҳлил этилади.

Италия Компартиясининг бош секретари Л. Лонго ўз мурожаатида қуйидагиларни ёзади: «Биз бу альманахни озодлик, адолат, тенглик, одамнинг одам томонидан эксплуатация қилинишига барҳам бериш ғояларига, 1917 йил Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабасини таъминлаган ва Италия коммунистларини ҳамда бутун жаҳон революционерларини курашга илҳомлантираётган ғояларга мувофиқ мамлакатимиз ҳаётининг янги йўлларини ишлаб чиқишга онгли суратда ҳисса қўшишни истаётган меҳнаткашларга, хотин-қизларга, ёшларга бағишлаймиз».

Италия Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, юбилей тадбирларини тайёрлаш комиссиясининг раиси Ренцо Тривелли ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: Бутун 1971 йил «партиянинг эллик йиллиги йили» деб эълон килинди. Италия Компартияси раҳбарлиги партиянинг йиллигини нишонлар экан, ўз олдига бир-бири билан чамбарчас боғланган уч хил вазифани қўяди. Ана шу муҳим сана байрамини сиёсий жиҳатдан юксак даражада ўтказиш, партия ташкил топган даврдан бошлаб ҳозирги кунгача ўтган турли даврларда партиянинг тарихини, назарий ишларини ва унинг фаолиятини оммага кенг тушунтириб бериш, ҳозирги замон проблемалари юзасидан кенг кўламда сиёсий мунозара ўтказиш, Италия Компартиясининг ҳозирги йўли, унинг ички сиёсий соҳадаги, шунингдек халқаро коммунистик ҳаракатдаги позицияси ва стратегияси партиянинг 50 йиллик тарихи билан тайёрланганлиги ва белгиланганлигини доим таъкидлаб кўрсатиш керак.

Италия Компартиясининг раҳбарлиги, деди Р. Тривелли, яқин орада тарихий-сиёсий тезисларни эълон қилади. Бу тезисларда партиянинг ўтган ярим аср мобайнидаги фаолияти якунлаштирилади ва яқин давр истиқболлари анализ қилинади.

(ТАСС).

ЎҒИРЛАНГАН ЭЛЧИ ОЗОД ҚИЛИНДИ

ЛОНДОН, (ТАСС). Рейтер агентлиги мухбири Рио-де-Жанейродан хабар беради: Халқ революцион авангарди ташкилоти аъзолари томонидан ўтган йил 7 декабрда ўғирлаб олиб кетилган Швейцариянинг Бразилиядаги элчиси Энрико Бухер озод қилинди. У Бразилиянинг 70 та сиёсий маҳбуси билан алмаштирилди. Сиёсий маҳбуслар Чилига келдилар.

Бразилиядаги Швейцария элчихонаси ҳам Энрико Бухернинг озод қилинганлиги тўғрисидаги хабарни тасдиқлади.

ДЎСТЛИК МУЗЕЙИ

СОФИЯ. Ўтган йили Софияда очилган Болгар — Совет дўстлиги музейини 41 мингдан ортиқ киши томоша қилди. Музейнинг экспозицияси Совет Иттифоқи ва Болгария халқлари дўстлигининг вужудга келиши, ривожланиши ва мустаҳкамланишини яққол тасвирлаб беради. 30 мингдан ортиқ экспонат, ҳужжатлар, фотосуратлар, бадиий суратлар, турли буюмлар ва бошқа материаллар музейнинг 5 залига қўйилган. Улар Болгария Туркия зулмидан озод қилинишигача ва озод қилинганидан кейин халқларимизнинг мустаҳкам алоқаларини, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг болгар халқининг сиёсий онги ва унинг революцион ҳаракати ривожланишига кўрсатган таъсирини ифода этади. Социализм қурилишида СССРнинг Болгарияга бераётган ёрдами ва СССР билан Болгария ҳамкорлиги, шунингдек ҳар иккала мамлакатнинг ҳозирги алоқаларига катта бўлим ажратилган.

Экспозиция йил сайин янги материаллар билан тўлатилмоқда. Ленин юбилейи йилидагина 70 дан ортиқ янги ҳужжат музей фондига топширилди. Москвадаги Марказий революция музейи бу ҳужжатларнинг кўп қисмини юборди.

АНЖЕЛА ДЭВИСНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). АҚШ маъмурлари томонидан қилинаётган сиёсий қувғин қурбони бўлмиш америкалик негр коммунист аёл Анжела Дэвис Нью-Йоркдаги негрлар райони бўлган Гарлем аҳолисининг саволларига жавобан бундай деди:

«Халқимни озод қилиш учун олиб бораётган курашимни тўхтатишга ҳеч ким мени мажбур эта олмайди. Бутун халқим озод қилинмагунча мен ўзимни эркин деб ҳисобламайман». Нью-Йоркдаги аёллар турмасида А. Дэвиснинг адвокати Дороти Бэрхэм хоним Анжела Калифорния штати маъмурлари қўлига топширилмасдан сал олдинроқ бу суҳбатни плёнкага ёзиб олган эди, шу суҳбатни «Эй-би-си» компанияси радио орқали эшиттирди.

Анжела Дэвисни ҳимоя қилиш Нью-Йорк комитетининг раҳбари, АҚШ Коммунистик партиясининг кўзга кўринган арбоби бўлган мазкур суҳбатда қатнашган Шарлен Митчелл шу кунларда бутун дунёнинг тараққийпарвар кишилари Анжела Дэвисни хайриҳоҳлик билан қўллаб-қувватлаётганликлари тўғрисида ғоят миннатдор бўлиб гапирди. Анжела Дэвисни озод қилиш учун кураш комитетлари, деди Ш. Митчелл, ҳозирги вақтда университетлар ва коллежларда, касаба союзларида, заводлар ва фабрикаларда, госпиталлар ва бошқа жойларда тузилмоқда. Совет Иттифоқидан, Африка мамлакатларидан, дунёнинг ҳамма томонидан жонкуярлик билан ёзилган хатлар кўплаб келиб турибди, деди Ш. Митчелл.

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонги концерт. 8.25 — Эстрада қўшиқлари. 9.30 — Чолғу куйлари. 9.50 — «Съезддан-съездгача» (тожикча). 10.10 — Б. Коболевский. Фортопьяно ва оркестр учун концерт. 11.15 — «КПСС фаолиятида иқтисодий сиёсат ленинча принципларининг ижодий ҳал қилиниши» (суҳбат). 11.30 — Ленин ҳақида қўшиқлар. 12.15 — Топишмоқли концерт. 13.30 — Талабларга мувофиқ концерт. 16.10 — Ўзбекистон композиторлари — партия съездига. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — Ўзбекистон ССР Маориф министри С. Шермуҳамедов сўзи (русча). 18.10 — Енгил куйлар. 18.40 — Спорт эшиттириши. 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Ўзбекистон ишчиси» радио журнали. 20.30 — Саноат ходимлари учун концерт. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 21.55 — «Саломатлик — туман бойлик». 22.20 — Тожикистон халқ ҳофизи Ш. Соҳибов куйлайди. 22.40 — Шеърият кечаси 23.15 — Дам олиш концерти. 24.00 — Музикали программа.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — Болалар учун концерт. 19.00 — «АХБОРОТ». 19.10 — Спорт эшиттириши. Ўзбек тилида: 19.50 — «АХБОРОТ». 20.05 — «Илғор коллективларнинг социалистик мажбуриятлари». 20.35 — Концерт. 21.20 — Янгиликлар. 21.35 — «Олтинчи июль» (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — Тошкент. 18.00 — Ўсмирлар учун эшиттириш. 18.35 — Бадиий фильм. 20.00 — Москва .21.00 Янгиликлар. 21.05 — «Ёмғир» (бадиий фильм). 22.00 — Хоккей: СКА (Ленинград) — «ДИНАМО» (Москва).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — Тошкент. Телефильм. 21.00 — Фильм-концерт. 21.25 — «Жаноб олийларининг адъютанти» (бадиий фильмнинг 2-серияси).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 20/I да Ҳалима, 21/I да Фарғона тонг отгунча, 22/I да Кумуш тўй.

КИНО

Эгер юлдузлари — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Яшасин севги! — «СПУТНИК»

Шпесарцдаги қувноқ даврлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Борт ортидаги киши — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Том Сойернинг саргузаштлари; Ҳинду Джоннинг ўлими — «ВОСТОК» (кундуз соат 1 ва кеч 7 да).

Директор — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Яна барҳаёт — НАВОИЙ номли (ўзбек тилида, кундуз соат 1 ярим ва 4 яримда).

Муқимий номидаги Ўзбек Давлат музикали театрининг коллективи театрнинг собиқ ходими

Абдувоҳид СОБИРОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

Муқимий номидаги Ўзбек Давлат музикали театрнинг коллективи композитор

Холхўжа ТУХТАСИНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Н. К. Крупская номли Республика мактабгача тарбия педагогика билим юрти дирекцияси, партия ва касаба союз ташкилотлари билим юртининг ўқитувчиси Н. Б. Зокировага онаси

Зулфия ЗОКИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Давлат медицина институти ректорати ва республика 1-клиник касалхонаси институт фармакология кафедрасининг профессори У. Б. Зокировга онаси

Зулфия ЗОКИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Охунбобоев номли Андижон область ўзбек Давлат музикали драма ва комедия театри коллективи театрнинг собиқ бош дирижёри

Холхўжа ТУХТАСИНОВнинг

узоқ давом этган касалликдан сўнг вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдиради ва марҳумнинг оиласига таъзия изҳор қилади.

САРИҚ ҚОР

Кечаси қор ёғди. Эрталаб уйғонган наманганликлар атрофни қоплаб турган оппоқ қор ўрнида... сариқ қорни кўришди. Маҳаллий синоптиклар бу одатдан ташқари ва кам учрайдиган ҳодисанинг сабабини тушунтириб беришди. Қор ёғиш арафасида Ховос, Бекобод ва Ленинобод районларида қаттиқ шамол бўлиб, чанг тўзонни баланд осмонга олиб чиқиб кетган эди. Ҳаво оқими ана шу сариқ чанг-тўзондан иборат бўлган булутни Намангангача ҳайдаб борган. Натижада бу ерда ёғаётган қор сариқ рангга бўялиб ёғган.

(ЎзТАГ).

ПРЕЗИДЕНТ МУШТЛАРИНИ ҚИСГАНДА...

Америка президентининг сўзлари унинг амалий ишига сираям тўғри келмайди, — дейди таниқли америкалик фельетонист Арт Бухвальд, — шунинг учун ҳам президентнинг айтганларига ишониб бўлмайди. Унинг «Вашингтон пост» газетасида босилган ушбу фельетони муаллифнинг фикрини исботлаб турибди.

◆ ◆ ◆

Америкада яқинда «Тана тили» деган китоб нашр этилди. Унинг автори Жулиус Фастнинг таъкидлашича, одамнинг ҳатти-ҳаракати унинг нима демоқчи эканини сўзларидан кўра яхшироқ тушунишга ёрдам беради. Бу назариянинг тадқиқотчилари беихтиёр қилинган ҳаракатлар сирли фикрларни уқиб олиш имконини беради, демоқдалар.

Фаст «тана тили»ни биладиган яккаш билимдонлардан эмас. Менинг дўстим Генрих Аппельбаум анчадан бери президент Никсоннинг хатти-ҳаракатлари у сўзлаётганда яшириб қолишга уринаётган фикрларини билдирмаётганмикан деган муаммо устида бош қотиряпти. Аппельбаум Никсоннинг телевидение орқали барча чиқишларини кузатиб бориб, жуда қизиқ хулосага келибди. Мен билан суҳбатда у ўз хулосасини тушунтириб берди.

— Президент, — деди менинг дўстим, ўз фикрларини тана ҳаракати билан ифодалашда Оқ уйдагиларнинг ҳеч қайсинисидан қолишмас экан. Мен унинг кўпгина ҳатти-ҳаракатларидан нима демоқчи эканини аниқлашга муваффақ бўлдим. Масалан, Никсон тўпланиб турган одамлар олдига чиққанида қўлини олдинга чўзиб, юқори кўтаради. Буни кўпчилик у оломонни қутлаяпти деб ўйлайди. Аслида президент инфляцияни тўхтатиш ҳақида ўйлаётган бўлади.

— Вой, тавба...

— Президент Никсон муштларини тез-тез қисишини ҳам сезиб қолдим. Одатда у ниманидир исботлашга уринса, муштларини қисиб, қўлини юқори кўтариб, пастга тушира бошлайди.

— Бу нимани билдиради.

— Бу унинг кимгадир мушт туширмоқчи бўлаётганини билдиради.

— Қўйсангиз-чи!

— Рост. Бундан икки ҳафта бурун бўлиб ўтган матбуот конференциясини эслайсизми. Ўшанда у муштларини бир неча бор қисди. Биринчи бор мухбир Говард Смит ундан қўшинларимизни Ҳинди-Хитойда ушлаб туришга нима ҳаққимиз бор, деб сўраганида шундай қилди.

— Наҳотки у Смитни урмоқчи бўлган бўлса.

— Йўқ. У ўзини бундай саволга тайёрламаган маслаҳатчилардан бирини дўппосламоқчи бўлувди.

— Мен Никсон гўё қўлини юваётгандай хатти-ҳаракат қилишини тез-тез такрорлаётганини сезиб қолдим.

— Ҳа, қўл юваётгандай ҳаракат қилиш Қўшма Штатлар президентлари орасида кенг тарқалган одат. Бунинг ҳеч қанақа оригиналлиги ҳам йўқ, ундан ташвиш тортмаса ҳам бўлади. Бироқ Никсоннинг бошқа одати ташвишлироқ. У кўпинча қўлларини икки ёнига ташлаб туради.

— Буни қандай тушунса бўлади?

— Буни шундай тушуниш керак: Никсон ҳар қанча ваъда беради-ю, амалда қўл қовуштириб ўтираверади.

— Агар президент оёқларини чалиштириб ўтирса-чи?

— Бу унинг бизда Вьетнамдан жўнаб қолиш плани бор, бироқ уни ҳеч ким билан баҳам кўргим келмаяпти, дегани бўлади.

Арт БУХВАЛЬД.
(«За рубежом»дан).

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48—85. Бухоро 3—31—42. Қарши — 38—42. Нукус — 42—62. Самарқанд — 31—972. Термиз — 23—27. Урганч — 34—55. Фарғона — 4-29-44. Гулистон — 22-09.